

ORIVEDEN KAUPUNKI
Ympäristölautakunta
PL 7
35301 Orivesi

LUPAPÄÄTÖS

Päivämäärä Diaarinumero
13.12.2021 472/11.01.00/2021

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA: LIUSKEMESTARIT & CO OY

ASIA Maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittely

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen päätös maa- ja kiviainesten ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain (527/2014) 27.1 §:n (liite 1, taulukko 2, kohdat 7 c) ja e)) mukainen päätös kallio- kivenlouhintaan ja murskaamolle. Kysymyksessä on olemassa olevan toiminnan jatkaminen ja laajentaminen.

Toimintaa haetaan aloitettavaksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaisesti.

Luvan hakija

Liuskemestarit & Co Oy
Koulutie 44, 35300 Orivesi

Toiminnan sijainti

Yliskyläntie 378, 35100 Orivesi

Kunta: Orivesi

Kylä: Yliskylä

Kiinteistöt: Pohjala (562-432-2-84)

Liuskemäki (562-432-2-88)

Liuskemäki (562-432-1-223)

Kivisuo (562-432-2-54)

Liuskela (562-432-1-239)

Timon ja Liisan Louhimo (562-432-1-231)

Kiinteistön omistaja:

Liuskemestarit & Co Oy

Liuskemestarit & Co Oy:n sijoitussopimuksella hallitsema 562-432-2-84

Luvan hakemisen peruste

Maa-aineslain 4 §:n perusteella laissa tarkoitettu maa-ainesten ottaminen on luvanvaraista.

Maa-aineslain 4 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Ympäristönsuojelulain 27.1 §:n liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7 c) ja 7 e) mukaan louhinnalla ja murskaamalla on oltava ympäristölupa, jos toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristönsuojelulain 34.2 §:n sekä ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 2 §:n kohtien 6 a) ja 6 b) mukaiset toiminnot kuuluvat kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin.

Oriveden kaupungin hallintosäännön 30 §:n mukaisesti Oriveden ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Oriveden ympäristölautakunta.

Asian vireille tulo

Maa-aines- ja ympäristölupahakemus on jätetty Oriveden ympäristölautakunnalle 9.4.2021, jolloin se on tullut vireille.

Toimintaa koskevat luvat ja alueen kaavoitustilanne

Alueelle on myönnetty ensimmäinen maa-ainesten ottolupa vuonna 1983 ja ottaminen on aloitettu vuonna 1984. Oriveden kaupunginhallitus on 3.5.1994 ja Oriveden kaupungin tekninen lautakunta 15.4.1999 myöntänyt maa-aineslain mukaisen maa-aineksen ottoluvan kiinteistölle Pohjala (562-432-2-79). Oriveden kaupungin ympäristölautakunta on 15.6.2004 myöntänyt kiinteistölle Pohjala (562-432-2-84) maa-aineslain mukaisen ottamisluvan, joka on uusittu 21.3.2011 (Dnro 10/66/662/2011) koskemaan kiinteistöjä Pohjala (562-432-2-84) ja Liuskemäki (562-432-2-88) sekä 19.12.2006 (lupa nro 9/2006) toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan kivenlouhintaan. Hakemus ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamiseksi tuli tehdä, mikäli toiminta muuttuu olennaisesti tai viimeistään 31.12.2016 mennessä.

Oriveden kaupungin ympäristölautakunta on 19.12.2016 myöntänyt kiinteistöille Pohjala (562-432-2-84), Liuskemäki (562-432-2-88), Liuskemäki (562-432-1-223), Liuskela (562-432-1-239) ja Liuskekaista (562-432-1-211) maa-aineslain mukaisen ottamisluvan ja ympäristöluvan, joka koskee kivenlouhintaa ja murskaamoa (Dnro 107/66/662.01/2016). Lupa on voimassa kymmenen vuotta päätöksen tulosta lainvoimaiseksi.

Alueella ei ole lainvoimaista asemakaavaa. Oriveden strategisessa yleiskaavassa alue on osoitettu Yliskyläntien työpaikka-alueeksi. Kehittämismääräyksen mukaan alueella edistetään teollisuuteen painottuvaa elinkeinotoimintaa.

Iso-Salmijärven ja Pikku-Salmijärven ranta-alueilla on lainvoimainen ranta-asemakaava aluevarausmerkinnällä M maa- ja metsätalousvaltainen alue. Iso-Salmijärven rannalle on kaavassa osoitettu kaksi vapaa-ajan asuntojen rakennuspaikkaa. Rantaosayleiskaavaehdotuksen lähimmät reuna-alueet sijaitsevat Pajujärven ja Virkajärvien ranta-alueilla aluevarausmerkinnällä M maa- ja metsätalousvaltainen alue. Merkinnällä osoitettu alue on tarkoitettu ranta-alueen osalta pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueen rakentamisessa noudatetaan kunnan rakennusjärjestyksen määräyksiä, ellei kaavassa ole toisin osoitettu. Virkajärven rannassa sijaitsee yksi vapaa-ajan asunto. Pajujärven ranta-alueen M-alue ulottuu louhimon ottoalueelle A.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040 on osoittanut alueen maaseutualueeksi. Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinon käyttöön. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Suunnitelma-alueen halki lounas-koillisuuntaisesti kulkee voimalinja. Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 400 kV:n ja 110 kV:n voimalinjat. Suunnitelma-alueen etelä-lounaspuolella yli 1 500 metrin etäisyydellä on kiviaineshuollon kannalta tärkeäksi merkitty alue (EOk). Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla sijaitsee maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä, tutkittuja maaperän tai kallio-
perän kiviainesvaroja.

Toiminnan sijainti ja ympäristön tila

Alue sijaitsee Yliskyläntie eteläpuolella, lähimmillään noin 2,5 kilometrin etäisyydellä valtatiestä 9 ja noin 6 kilometrin etäisyydellä Oriveden keskustasta. Louhosalueen pinta-ala on yhteensä noin 13 hehtaaria. Suunnitelma-alue laajenee itään päin ja koostuu kahdesta erillisestä kiviaineksen ottoalueesta A (562-432-2-84, 562-432-2-88, 562-432-1-223, 562-432-2-54, 562-432-1-239) ja B (562-432-1-239). Murskauslaitoksen toiminta sijoittuu kiinteistöille Liuskela (562-432-

1-239) ja Timon ja Liisan Louhimo (562-432-1-231). Alueen länsiosa on louhimokäytössä ja itä-osa on metsäaluetta. Suunnittelualan keskellä kulkee lounas-koillisuuntaisesti Fingrid Oyj:n omistama sähkölinja.

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 600–650 metrin etäisyydellä suunnittelualan B itä-koillispuolella ja lähin loma-asunto lähes 800 metrin etäisyydellä suunnittelualan A pohjoispuolella. Suunnittelualan itäpuolella sijaitsee Liuskekeivilouhimo Oristone Oy:n louhosalue.

Alue ei kuulu luokiteltuihin pohjavesialueisiin. Lähin pohjavesialue sijaitsee Oriveden keskustassa noin 5 kilometrin etäisyydellä louhoksesta.

Suunnittelualan kuuluu Kokemäenjoen vesistön (35) Längelmäveden ja Hauhon reittien valuma-alueen (35.7) Längelmäveden alueeseen (35.72). Längelmäveden pinta-ala on 133 km², keski-syvyys 6,8 metriä, suurin syvyys 59 metriä ja keksivedenkorkeus +84,12 metriä. Valuma-alueen pinta-ala on järvi mukaan lukien 2 180 km², josta noin 15 % on peltoa ja noin 50 % metsää. Suurimmat kuormittajat ovat maatalous, laskeuma sekä runsaan vapaa-ajan ja vakituisen asutuksen jätevedet. Längelmäveden alue on luokiteltu suureksi vähähumuksiseksi järveksi (SVh) ja sen ekologinen tila hyväksi.

Suunnittelualan hulevedet virtaavat Ristisillanojaa pitkin Längelmäveden Pappilanselkään. Lähimmät järvet, Pikku-Salmijärvi, Iso-Salmijärvi (+135,5) ja Pajujärvi (+136,2), sijaitsevat noin 150–200 metrin etäisyydellä suunnittelualan länsirajalta.

Ottoalue A on suurimmaksi osaksi käytössä olevaa, kasvitonta louhosta. Alueen kapealla eteläreunalla kasvaa varttunutta mäntyä sekä koivua ja kuusta. Pensaskeroksessa kasvaa pihlajaa ja katajaa. Kenttäkeroksessa kasvaa puolukkaa, mustikkaa, metsälauhaa ja metsätähteä. Louhoksen itäpään ja tien välissä on pintamaa-aineskasoja, joilla kasvaa koivun, raidan ja kiiltopajun taimia sekä maitohorsmaa, suo- ja piikkiohdaketta, leskenlehteä, vadellaa, kultapiiskua, pelto-sauniota, metsäkortetta ja eri heinälajeja. Alueen itäisin osa on kiviaineksella päällystettyä varastoaluetta ja voimajohtoauekkaan rajautuvaa metsälauhan ja maitohorsman luonnehtimaa taimikkoa.

Ottoalue B on puustoltaan varttunutta ja osin uudistuskypsää kangasmetsää. Valtapuulaji on mänty, lisäksi tavataan koivua ja kuusta sekä alikasvoksena pihlajaa ja katajaa. Puustoa on harkattu alueen pohjois- ja koillisosassa ja alueella kasvaa sekataimikkoa. Kenttäkerroksen lajeja ovat puolukka, mustikka, kanerva, metsälauha, metsätähti, kangasmaitikka, kevätpiippo ja maitohorsma. Pohjakerroksen vallitsevia lajeja ovat seinäsammal, kynsisammalet ja poronjäkäliä.

Sivukivialue (murskausalue) on avohakattu ja alueen lounaisreunalle on ajettu kiviainesta. Muulla alueen osalla kasvaa hakkuualueelle nousutta taimikkoa, sammalia ja poronjäkäliä.

Suunniteltu tielinja sijoittuu lännessä ottoalueen B:n reunoille ja seuraa osin metsäkoneen ajouraa sijoittuen taimikkoon. Tielinjalla kasvaa sammalten ja jäkälien lisäksi jänönsaraa, nurmipiippoja, rätvännää, nurmirölliä ja kalvassaraa. Metsäkoneen ajouralla kulkevan tielinjan itäosan reunoilla kasvaa sekapuuvaltaista varttunutta kangasmetsää.

Suunnittelualan alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-alueita, valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita, luonnonsuojelualueita tai luonnonmuistomerkkejä. Lähin Natura 2000-verkoston kuuluva alue, Harjunvuori-Viitapohja, sijaitsee noin 2,8 kilometrin etäisyydellä suunnittelualan länteen. Lähimmät luonnonsuojelualueet ovat Pehkusuon alue yli 900 metrin etäisyydellä suunnittelualan pohjoispuolella ja Soimasuo lähes 3 kilometrin etäisyydellä suunnittelualan länsipuolella. Suunnittelualan alueella ei ole havaittu metsälain tai luonnonsuojelulain tarkoittamia tärkeitä elinympäristöjä taikka uhanalaisia tai muuten huomiota-arvoisia ja suojeltavia lajeja ja luontoarvoja, joilla olisi merkitystä maankäytön suunnitteluun tai maa-aineksen ottamiseen.

Alue kuuluu itä-länsisuuntaiseen liuskealueeseen, joka ulottuu Hämeenlinnan seudulta Orivedelle. Alueen pohjoisosa, Tampereen liuskevyöhyke, kuuluu Suomen edustavimpiin pintasyntyisten kivien vyöhykkeisiin. Yliskylän alueella esiintyy hienorakeista, tummanharmaata tai mustaa

fylliittiä. Alue sijaitsee Oriveden eteläosassa, jossa maaperässä esiintyy paikoin luontaisesti suu-
rehkoja arseenipitoisuuksia.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Hakemus koskee 200 000 m³ktr liuskekiven ottoa 15 vuoden aikana 4,6 hehtaarin suuruisella alueella. Ottaminen tapahtuu kahdella erillisellä ottoalueella A (2,6 ha) ja B (2,0 ha). Kyseessä on toiminnan jatkaminen ja laajentaminen kiinteistölle Kivisuo (562-432-2-54).

15 vuoden ottamisaika on hakemuksen mukaan perusteltua, koska toiminnasta aiheutuvat vaikutukset ovat vähäisiä ja liuskekiven louhinta on luonteenomaisesti hidasta. Suurin osa otettavasta kivistä työstetään käsityönä ja vain pieni osa kivistä käsitellään koneellisesti. Hitaasta etenemisestä johtuen louhinta jatkuu samalla paikalla yleensä vuosikymmeniä ja vaatii pitkäaikaista suunnittelua.

Louhittava kiviaines on fylliitti (Oriveden liuske), jota käytetään rakentamisessa esimerkiksi pihaja verhoukivenä. Sivukiveä syntyy liuskekiven louhinnassa noin 70 % louhintamäärästä. Sivukiveä valmistetaan seulomalla ja murskaamalla erilaisia mursketuotteita sekä pesemällä muun muassa muurikiviä ja koristekiviä piharakentamiseen. Sivukivi hyödynnetään 100 %:sesti.

Tuotteet ja tuotantomäärät:

Tuote	Vuosituotanto keskimäärin
Rakennuskivi	13 300 (m ³ ktr/a)
Murske	10 000 (t/a)

Ottoalueiden ulkopuolelle jätetään vierasta kiinteistörajaa vastaan 5 metrin levyinen suojavaikohyke. Sähkölinjan suoja-alueella toimitaan Fingrid Oyj:n antaman lausunnon (26.10.2016) mukaisesti jättämällä 25 metrin suojaetäisyys johdon keskilinjasta.

Olemassa oleva puusto pyritään säilyttämään niin kauan kuin se työjärjestelyiden kannalta on mahdollista. Alueen reunoilla oleva puusto säilytetään melua vaimentavana esteenä. Pinta-
maata poistetaan kulloisenkin työvaiheen tarpeen mukaan.

Toimintojen ajankohdat:

	Päivittäinen toiminta-aika (kellonajat)	Viikoittainen toiminta-aika
Murskaaminen	7–22	ma–pe
Poraaminen	7–21	ma–pe
Rikotus	8–18	ma–pe
Räjättyminen	8–18	ma–pe
Kuormaaminen ja kuljetus	6–22	ma–la

Rakennuskiven louhinta

Suunniteltu ottamissyvyys on alueella A +110 (N2000) ja alueella B +120 (N2000).

Kiven irrotus tapahtuu pääasiassa kaivinkoneella. Aihoiden irrotuksessa käytetään joskus pieniä määriä K-putkipanoksia. Irrotetut liuskepinnat kuormataan kaivinkoneella maansiirtoautoon ja kuljetetaan hakkauskentälle edelleen työstettäväksi. Pihakiven ja verhoukiven halkominen erillisiksi laatoiksi tapahtuu pääosin käsin kiilaamalla. Liuskelaatat, muurauskivet ja porrasaskelmat työstetään sahaamalla kivisahalla.

Louhinnan eteneminen ja louhittava alue riippuvat kiven laadun vaihteluista ja louhittavuudesta. Räjähdyksiä alueella on noin kerran kuukaudessa ja murskausta suoritetaan noin 1–3 vuoden välein.

Varastointi Pintamaat varastoidaan kasoissa louhimon reunoilla ja käytetään alueen maisemointiin toiminnan päätyttyä.

Louhittu kiviaines varastoidaan suunnittelualueella kasoissa. Sivukiveä varastoidaan kasoissa sivukivialueilla. Valmiit kivit tuotteet varastoidaan varastoalueella kuormalavoilla ja suursäkeissä.

Polttoaineet ja voiteluöljyt varastoidaan lukittavassa katoksessa kaksoisvaippasäiliössä ja vuotoaltaallisessa säiliössä.

Räjähdysaineita ei varastoida alueella, vaan ne tuodaan paikalle räjäytyspäivänä.

Juomavesi tuodaan alueelle pulloitetuna. Toiminnassa käytettävä vesi ja sosiaalityöjen pesuvesi otetaan porakaivosta. Kivisahojen terien jäähdytysvetenä käytetään Ristisillanojasta tai louhoksen pohjalta pumpattavaa vettä.

Raaka-aineiden kulutus

Raaka-aine	Keskimääräinen kulutus/a
Kiviaines (m ³)	13 300
Kevyt polttoöljy (l)	31 000
Öljyt (l)	1 250
Räjähdysaineet (kg)	1 600
Energia (GWh)	0,067

Toiminnan lopettaminen ja alueen maisemointi

Hakemuksen mukaan louhostoimintaa todennäköisesti jatketaan suunnitellun lupakauden päätyttyä.

Toiminnan loputtua louhinnassa ja sivukiven käsittelyssä tarvittavat laitteet ja rakenteet puretaan ja kuljetetaan pois alueelta. Toiminnan aikana syntyneet jätteet kuljetetaan asianmukaiseen käsittelyyn. Kaivantojen annetaan täyttyä vedellä. Vedenpinnasta yli 2 metriä korkeat reumat suojataan teräsaidalla. Poistetut pintamaat käytetään alueen maisemointiin. Alueen annetaan metsittyä luontaisesti ja taimettumatta jääneet laikut istutetaan asianmukaisilla taimilla.

Louhosten ulkopuolisen työmaa-alueen (muun muassa varasto- ja kiviaineksen työstöalueita) käyttöä jatketaan teollisuusalueena.

Hakija esittää tarkemman maisemointisuunnitelman ennen toiminnan lopettamista.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Hakemuksen mukaan toiminnalla ei ole normaalissa tilanteessa haitallisia vaikutuksia vesistöön tai sen käyttöön, kalastoon eikä muihin vesieliöihin. Alue on kallioista ja kallion eheydestä ja tiiviydestä johtuen louhinta ei vaikuta järvien pintaan.

Nykyisen avolouhoksen pohjalle valuvat pintavedet poistetaan saostusaltaan kautta. Saostusaltaaseen kertynyttä vettä käytetään kivisahojen jäähdytysvetenä. Kivisahoilta jäähdytysvesi johdetaan murskepatjan kautta louhoksen pohjalle saostusaltaaseen. Mikäli saostusallasta on tyhjennettävä, vesi johdetaan pumppaamalla sahaushallissa olevien kahden saostusaltaan kautta Ristisillanojaan.

Suunniteltujen ottoalueiden avolouhoksiin ei arvioida kertyvän vettä. Kertyvä vesi pumpataan Ristisillanojaan.

Saostusaltaiden pohjalle kertyvä kivi-pöly poistetaan vuosittain keväisin ja hyödynnetään teiden pohjarakenteissa.

Vaikutukset ilman laatuun

Työmaakoneiden käytöstä johtuu ilmaan polttoaineiden kulutusta vastaava määrä pakokaasupäästöjä. Toiminnasta aiheutuvilla polttoprosessiperäisillä päästöillä ei arvioida olevan mitattavia vaikutuksia ilmanlaatuun tai ilmastoon.

Kallion porauksessa syntyvä pöly kerätään porausvaunuihin sijoitetuilla pölynkeräyslaitteistoilla. Murskauksessa ja kiviaineksen käsittelyssä syntyvää pölyä torjutaan tarvittaessa murskauslaitteiston koteloinnilla ja kastelemalla. Liikenteestä aiheutuvaa pölyä vähennetään tarvittaessa kastelemalla ajoväylät vedellä.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Hakemuksen mukaan toiminnalla ei ole normaalissa tilanteessa haitallisia vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen.

Melu ja värinä

Hakemuksen mukaan toiminnasta ei normaalissa tilanteessa aiheudu haitallista melua tai värinää.

Laskennallisen melumallinnuksen perusteella suunnittelualue sijaitsee meluvaikutusten kannalta suotuisassa paikassa ja riittävällä etäisyydellä lähimmistä häiriintyvistä kohteista. Mallinnuksen mukaan toiminnasta aiheutuvan päiväaikaisen keskiäänitason meluvyöhyke 55 dB ulottuu suunnittelualueesta enimmillään noin 450 metrin etäisyydelle ja 45 dB meluvyöhyke enimmillään noin 1 000 metrin etäisyydelle. Kun tarkastelussa otetaan huomioon ottoalueiden A ja B sekä murskausalueen toimintojen keskiäänitasot, on melutaso lähimmän vakituisessa asuinkäytössä olevan kiinteistön piha-alueella enimmillään 51 dB ja Pehkusuon luonnonsuojelualueella enimmillään 42 dB.

Yhteismallissa, jossa on huomioitu ottoalueiden A ja B, murskausalueen sekä kiinteistöllä 562-432-1-156 suoritettavien toimintojen aiheuttamat keskiäänitasot, on melutaso lähimmän vakituisessa asuinkäytössä olevan kiinteistön piha-alueella enimmillään 50 dB ja Pehkusuon luonnonsuojelualueella enimmillään 42 dB.

Melumallinnuksen tulosten perusteella suunnitellun toiminnan keskiäänitasot eivät aiheuta valtioneuvoston asetuksen mukaisen päivämeluohjearvon 55 dB ylittäviä melutasoja lähimpien vakituisessa asuinkäytössä olevien kiinteistöjen piha-alueilla eikä ohjearvon 45 dB ylittäviä melutasoja Pehkusuon luonnonsuojelualueella.

Liikenne

Kulku kivituohteiden varastoalueelle ja ottoalueelle A tapahtuu Yliskyläntieltä osoitteesta Yliskyläntie 378, 35100 Orivesi. Ottoalueelle B ja murskauspaikalle kulku tapahtuu ottoalueelta A suunnittelualueen eteläpuolelta.

Jätteiden käsittely ja hyödyntäminen

Pirkanmaan Jätehuolto Oy kuljettaa sekajätteet Tarastenjärven jätekeskukseen. Lassila & Tikanoja Oyj kerää jäteöljyt ym. kiinteät öljyiset jätteet. Vaaralliset jätteet kerätään lukittuun konttiin ja toimitetaan asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.

Sosiaalitulojen jätevedet kerätään umpisäiliöihin ja toimitetaan kaupungin jätevedenpuhdistamolle.

Toiminnassa syntyvät jätteet:

Jäte	Määrä (kg/a)
Voiteluöljyt	500
Jäteöljy	50
Sekajäte	1 000

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Hakemuksen mukaan toiminnalla ei ole normaalissa tilanteessa haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen. Toiminta järjestetään siten, että toiminnasta aiheutuva melu ei ylitä valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Vaikutukset luontoon, luonnonsuojeluarvoihin ja rakennettuun ympäristöön

Hakemuksen mukaan toiminnalla ei ole normaalissa tilanteessa haitallisia vaikutuksia luontoon, luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön.

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka (BAT) JA YMPÄRISTÖN KANNALTA PARAS KÄYTÄNTÖ (BEP)

Työ tehdään pääasiassa käsityönä, minkä ansiosta toiminnasta aiheutuva melu-, pöly- ja tärinähaitta on mahdollisimman vähäistä. Päästöjen kulkeutumista häiriintyvälle kohteille ehkäistään sijoittamalla konetyö louhimokaivannon alimmalle ottamistasolle kalliorintauksen suojaan ja mahdollisimman kauas asutuksesta. Porausvaunuissa on käytössä pölynkeräyslaitteistot. Murskauksesta aiheutuvaa pölyämistä vähennetään koteloinnilla ja kastelulla. Alueen reunoilla oleva puusto säilytetään melua vaimentavana esteenä.

Polttoprosessipäästöjä ehkäistään huoltamalla koneet säännöllisesti.

Murskaustoiminnasta ja räjäytystyöstä aiheutuva melu on paikallista ja lyhytkestoista.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Laitos on nykyaikainen ja siihen liittyy vähän riskejä. Suurimpia ympäristöriskejä ovat öljyvuo-dot, joita ehkäistään koneiden ja laitteiden säännöllisellä huollolla, oikealla käytöllä ja päivittäisellä tarkkailulla. Kaksoisvaippaiset polttoainesäiliöt sekä asfaltoidut säiliöiden sijoituspaikka ja työkoneiden tankkaus- ja huoltopaikka estävät valumia maaperään ja helpottavat vuotojen havaitsemista. Alueella on varattuna turvetta imeytysmateriaaliksi mahdollisten vuotojen varalle. Työkoneiden tankkauspaikalla on öljynerotuskaivot. Alueen korjaushallissa suoritetaan pieniä välttämättömiä huoltotoimenpiteitä. Mahdolliset vaurioitumiset huomataan välittömästi ja korjataan seuraavan tauon aikana.

Louhintatyön aikana noudatetaan voimassa olevia työturvallisuusmääräyksiä, lakeja ja asetuksia sekä viranomaisten antamia ohjeita. Avolouhosten reunoille mahdollisesti syntyvät väliaikaiset jyrkänteet merkitään lippusiimoilla. Teitse tapahtuva asiaton kulku louhimolle estetään puomilla ja varoitustauluin.

Räjähdysaineita ei säilytetä alueella, vaan ne tuodaan paikalle käyttöpäivänä. Räjähdykset suoritavat alan koulutuksen saaneet ja pätevoityneet henkilöt. Koska tarkoituksena on louhia ehjää kiveä, ovat kerralla käytettävät räjähdysainemäärät pieniä.

Alueella on alkusammutuskalusto ja ensiapulaukku, joiden käyttöön henkilökunta on saanut opastuksen. Henkilövahinkojen syntymistä vähennetään noudattamalla turvasäännöksiä ja käyttämällä suojavarusteita.

Hakijalla on ympäristövastuuvakuutus mahdollisten vahinkojen varalle.

LAITOKSEN TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailu ja raportointi

Laitoksenhoitaja tarkkailee laitteistojen toimivuutta ja toiminnasta aiheutuvia päästöjä aistinvaraisesti laitoksen toiminnan aikana ja kirjaa havainnot käyttöpäiväkirjaan. Käyttöpäiväkirja esitetään pyydettyä valvontaviranomaiselle. Räjähäytystyötä seurataan räjäytyskirjanpidolla. Kallio- kiviaineksen ottamisalue ja alin ottotaso on merkitty maastoon.

Toiminnasta pidetään työmaapäiväkirjaa, josta ilmenee:

- louhitun maa-aineksen määrä
- murskatun kiviaineksen määrä
- louhinnan ja murskauksen toimintapäivät
- polttoaineiden ja räjäytysaineiden käyttömäärät
- myymättä jäävän sivukiven määrä ja sijoituspaikat
- jätteiden määrät ja toimituspaikat
- vuositarkkailujen tulokset
- tiedot häiriötilanteista ja niiden vuoksi tehdyistä toimenpiteistä.

Työmaapäiväkirjan vuosiyhteenveto toimitetaan vuosittain kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Otettujen maa-ainesten määrästä tehdään vuosittain maa-ainelain 23 a §:n mukainen ilmoitus. Ristisillanojan johdettavasta vedestä otetaan vuosittain näyte. Näytteestä tutkitaan pH, virtaama, lämpötila, sameus, kiintoaine, sähkönjohtavuus, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, nitraattityppi, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}), kloridi, rauta, arseeni ja sulfaatti. Tutkimustulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Toiminnan aloittamiseen haetaan lupaa muutoksenhausta huolimatta seuraavin perustein:

Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua turhaksi. Alueella on jo ollut pitkään tarvekiven ottotoimintaa. Jatkohakemus ei olennaisesti muuta alueen ympäristöllistä tilannetta, sillä lisäalueet ovat pieniä ja liuskekiven louhinnan ympäristövaikutukset ovat vähäisiä ja näin ollen pa-lauttavat toimenpiteet ovat mahdollisia.

Lisäalueiden tuotannon aloittamisen pitkittyminen aiheuttaisi korvaamatonta haittaa kiven kysynnälle ja väijäämättä markkinaosuuksien menettämistä.

Tarvittaessa hakija asettaa erillisen vakuuden mahdollisten haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

ESITYS VAKUUDEKSI

Hakija esittää lupamääräysten noudattamiseen liittyväksi vakuudeksi 12 000 euroa.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 13.8.2021 luontoselvityksellä (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 10.8.2021), 18.8.2021 ympäristömeluselvityksellä (Taratest Oy 26.7.2021) sekä 15.9.2021 ja 26.11.2021 suunnitelmakartoilla ja leikkauspiirroksilla. Asiakirjat ovat lupapäätöksen liitteinä.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireillä olosta on tiedotettu kuuluttamalla Oriveden kaupungin internet-sivuilla 21.4.–28.5.2021 sekä Oriveden Sanomissa 21.4.2021. Hakemuksesta on lähetetty erikseen tieto

läheisten kiinteistöjen omistajille. Asiakirjat ovat olleet kuulutusajan nähtävillä Oriveden kaupunginvirastolla ja Oriveden kaupungin internet-sivulla osoitteessa www.orivesi.fi.

Tarkastukset Alueelle on tehty tarkastus 14.9.2021 (muistio lupapäätöksen liitteenä) ja 19.10.2021.

MUISTUTUKSET, MIELIPITEET JA LAUSUNNOT

Muistutukset ja mielipiteet

Henkilö A.A. 25.4.2021:

”Räjäytys

- Tontillamme on kaksi 1940-luvulla rakennettua rakennusta, jotka sijaitsevat samalla kalliopohjalla, jolla räjäytykset tehdään. Talomme ei tule tätä kestämaan. Vaikka itse räjäytyksestä asennettujen sensorien mukaan mitään ei tapahdu, voi rakenteissa jokin vääntyä ja viikon päästä raskas tiilikatto romahtaa päällemme. Eläminen sen pelon kanssa on kohtuutonta ja käytännön arki mahdotonta. Meillä on voimassa oleva rakennuslupa laajennukseen taloomme, koska tila on liian pieni meidän perheellemme. Nyt emme voi laajentaa suunnitellusti, kun yksi räjäytys voi kaataa koko talon.

Melu ja pöly

- Olen ollut kaivoksen vieressä töissä viiden vuoden ajan ja kokemuksesta voin kertoa, että se pöly on todella hienojakoista, tunkeutuu joka paikkaan ja on huomaamatonta. Me tulemme hengittämään sitä salakavalasti ja ajan mittaan se näkyy eri pinnoilla.
- Melu tulee olemaan jatkuvaa, koska lupaa haetaan ma-la 6–22. Koneellinen kivien lastaaminen rekan metallilavalle tuottaa jatkuvaa raskasta melua. Poraaminen ja kilke kuuluu nyt tänne metsän halki ja kalliota pitkin. Louhinta tulisi 300 metrin päähän kodistamme, joten jatkuva melu tulee olemaan iso henkinen ja fyysinen rasite meille. Eikö lapsellemme pidä taata unirauha? Viime kesänä Liuskemestareiden työmaalla soitettu kovaääninen vieraskielinen musiikki kantautui pitkälle Yliskylään, sitä ihmeteltiin porukalla. Alan toimijat tietävät, että poliisi on kiireinen ja kaukana, joten mihinköhän asti käytännössä venyisivätkään klo 22 rajoitettu kuormaaminen ja kuljetus?

Muut asiat

- Eläimet tulevat pelkäämään melua ja räjäytyksiä. Niitä ei voi pitää pihalla tai ulkoiluttaa, mikä ei ole mahdollista.
- Itselläni on kokemusta pyörä-kuormaaja-ajosta monen vuoden ajalta. Meillä koneet vuotavat kaikenlaista nestettä, öljyä, rasvaa ja muitakin aineita. Alueelta, jossa koneet työskentelevät laskee vesi meidän lampeemme, jossa uidaan. Vettä käytetään saunassa pesuvetenä ja eläimemme juovat sitä. Ajan mittaan lammessa alkaa näkyä öljyä veden pinnalla.

Olisimme odottaneet henkilökohtaista yhteydenottoa Liuskemestareilta, sillälailla asioita hoidetaan suoraselkäsesti ja herrasmieshengessä. Me emme halua riidellä. Pelkäämme kuitenkin Yliskylästä löytämämme oman paratiisimme puolesta. Se on nyt muuttumassa asuin- ja vetovoimaksi, ja meidän tulee miettiä tarkasti, mitä aiomme ja voimme tehdä. Entistä läheisempää louhintatoimintaa ennen voi hyväksyä, emme pysty sen kanssa elämään. Elinvoimaltaan ja vetovoimaltaan hiipuvalla Orivedellä ei ole varaa profiloitua sarvikuonojen maaksi, jossa kaivokset ajavat pienen ihmisen ohi. Suuri yleisö ei tee eroa kultakaivoksen ja kivilouhimon välillä, vaan sen silmissä Orivesi jatkaa samalla Dragon Miningin viitoittamalla tiellä.”

Henkilöt B.B., C.C. ja D.D. 21.5.2021:

”Tämä muistutus kohdistuu ensisijaisesti, mutta ei ainoastaan, hakemuksen ympäristöasioihin. Sen tarkoituksena ei ole haitata laillista liiketoimintaa, vaan minimoida toiminnan aikaiset haitat ympäristölle ja lähiasukkaille sekä varmistaa ympäristön palauttaminen mahdollisimman alkuperäiseen muotoon toiminnan päätyttyä.

Teemme muistutuksen, koska omistamme louhoksen lähialueella kaksi vapaa-ajanasuntoa. Toinen niistä on kotitilamme, jonka maiden läpi virtaa Ristisillanoja Salmijärvestä Längelmäveteen. Sen vettä on käytetty ja saatetaan jatkossakin käyttää talousvetenä. Toinen vapaa-ajanasunto on Säynjärven rannalla.

Havainnot hakemuksesta

- Liuskemestarit & Co hakee ympäristölupaa 15 vuodeksi. Yhtiö hakee myös ennakkoluottolupaa toiminnalle siinä tapauksessa, että hyväksytyyn hakemukseen haetaan muutosta (hakemuksen liite)
- Louhosten kokonaisvaikutusalue on huomattavan suuri. Vuoden 2016 hakemuksen mukaan vanhan suunnittelun alueen koko oli 7,36 ha ja ottoalueen pinta-ala 4,15 ha. Vuoden 2021 hakemuksessa on kolme ottoaluetta: A: 2,6 ha, B: 2 ha, C: 0,4 ha. Yhteensä 5,4 ha. Näistä luvuista voi päätellä, että vanhojen ja uusien louhosten kokonaisvaikutus ulottuu väistämättä noin 10 hehtaarin alueelle, joka on toiminnan päättymisen jälkeen maise- moitava.
- Vuoden 2021 hakemus on hyvin suppea ja ylimalkainen ympäristöä ja luontoa koskevilta osiltaan. Siinä ei mm. yksiselitteisesti kuvata, millaiseen kuntoon ympäristö saatetaan toiminnan päätyttyä (ympäristötavoitteet) ja kuinka se tehdään (toimenpiteet). Hake- muksen ympäristöajattelun lähtökohdat näkyvät alla olevista lainauksista:
 - ”Maisemallista merkitystä alueella ei ole, koska ottoalueet korkonsa perustella eivät eroa miltei osin ympäröivästä alueesta (maa-aineen ottosuunnitelma”, 1.3). Jokainen Yliskyläntietä kulkeva voi itse arvioida, mikä louhoksen maisemal- linen vaikutus on.
 - ”Vaikutuksia luontoon ei ole” (Yhteiskäsittelyhakemus, kohta 21). Maiseman totaalinen muuttuminen ei hakemuksen mukaan ole vaikuttamista luontoon. Ei, vaikka suunnitelmissa on louhia kallioperästä n. 250 metriä pitkä, 40 metriä le- veä ja 20 metriä paksu kiviaines (200 000 m³).
- Hakemuksessa esitetty vakuus (12 000 €) ympäristön palauttamiseksi toiminnan pääty- misen jälkeen mahdollisimman luonnonmukaiseksi yli 10 hehtaarin alueelta on täysin alimitoitettu.
- Yhteiskäsittelyhakemuksen kohdassa 20 esitetään, ettei melutaso ylitä ohjearvoja lä- himmissä asumuksissa, mutta mitään perusteita tai mittaustuloksia ei väitteen tueksi esitetä. Luvataan vain, että ”toiminta järjestetään niin, etteivät melutason raja-arvot ylity asuinrakennuksilla eikä vapaa-ajan asumuksissa”. Kuitenkin etäisyys lähimpiin asu- muksiin on lyhentynyt merkittävästi ja on vain noin 300 metriä eli suunnilleen puolet aiemmasta (hakemuksen liitekartta). Räjähdyksistä hakemuksessa mainitaan ylimalkai- sesti: ”räjäytystöitä tarvitaan ehkä noin kerran kuukaudessa”. Entä koneiden ja muun toiminnan äänet ja niiden kuuluvuus?
- Hakemuksessa esitetään, ”ettei toiminnalla ole vaikutuksia vesistöön, sen käyttöön, ka- lastoon, eikä muihin vesieliöihin” (Yhteiskäsittelyhakemus, 21). Mitään mittauksia tai seurantatoimenpiteitä ei kuitenkaan esitetä väitteen tueksi, vaikka louhosten valuma- alueella on Salmijärvi-Längelmävesioja. Hakemuksen kohdassa 18 kuitenkin todetaan, että ”Uusien avolouhosten pohjalle ei todennäköisesti kerry vettä, mutta jos vesiä ker- tyy, ne pumpataan takaisin luonnonkiertoon”. Vesi siis päätyy yllä mainittuun ojaan.

Muistutus

Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan tulee Liuskemestari & Co: lupahakemusta käsitellessään ottaa huomioon Maa-aineslain 11 ja 12 §:n säädökset ja

1. Myöntää lupa haetun 15 vuoden sijasta 10 vuodeksi, mikä on riittävän pitkä aika toiminnan taloudelliseksi suunnittelemiseksi. Hakemuksessakin todetaan, ettei toiminta todennäköisesti pääty 15 vuodessa, jolloin jatkolupaa joudutaan hakemaan joka tapauksessa.
2. Edellyttää Liuskemestarit & CO:ta täsmentämään hakemustaan niin, että siitä käy yksiselitteisesti ilmi, mihin tilaan louhosalue palautetaan toiminnan päättymisen jälkeen. Ennen louhosta alue oli metsää, minkä vuoksi alue tulee palauttaa metsäksi. Sen aikaansaamiseksi tulee noudattaa Metsälain uudistamisvelvoitteita (2a, 5, 8 ja 9§). Louhoksen poikkeuksellisesta maaperästä johtuen metsän elinkelpoisuus voidaan todeta vasta, kun metsä on kasvanut riittävän suureksi, vähintään 2–3-metriseksi, mikä poikkeaa Metsälain vaatimuksista. Vastuu elinkelpoisen metsä aikaansaamisesta tulee olla yksiselitteisesti Liuskemestarit & Co:lla.
3. Edellyttää, että alueelle väistämättä muodostuvat, ympäristön maanpinnan alapuolelle ulottuvat vesialtaat muokataan reunoiltaan niin loiviksi, ettei niistä ole uhkaa maastossa liikkuville ihmisille tai eläimille. Metallikaiteet eivät kuulu luontoympäristöön.
4. Määrätä luvan hakijalle realistiset jälkihoitokulut niin, että työn etenemisen mukaan turvaavasti talletetut varat (sulkutili tms.) riittävät alueen jälkihoitokuluihin (kohdat 2 ja 3 yllä) keskeytyvätpä työt missä vaiheessa tahansa. Näin voi käydä – ja on käynytkin sekä kaivoksissa että maanottoaikoissa – esimerkiksi konkurssien yhteydessä. Ulkopuolisen ja riippumattoman asiantuntijan tulee laskea jälkihoitokulujen määrä niin, että kohdissa 2 ja 3 esitetyt tavoitteet voidaan toteuttaa. Turvaava talletus tulee veloittaa samaa tahtia kuin luvan hakija saa louhoksestaan hyötyä eli louhittujen kuutioiden mukaan. Lupaa myönnettäessä on otettava huomioon urakointikustannusten nousu pitkän lupa-ajan aikana niin, että turvaavassa talletuksessa on kaikkina aikoina riittävät varat louhosten ja niiden ympäristön jälkihoitoon. Aiemmin on ollut yleistä, että jälkihoitokuluihin ei varata riittävästi varoja toiminnan jatkuessa eli hyödyn kertyessä toimijalle. Asiaan on viime aikoina alettu kiinnittää huomiota sen jälkeen, kun kunnat ja valtio ovat joutuneet maksamaan miljoonien kuluja tai alueet ovat jääneet maisemoimatta.
5. Velvoittaa luvan hakijan mittauttamaan luotettavalla tavalla lähiasukkaille mahdollisesti aiheuttamaansa meluhaittaa ja mittauttamaan Ristisillan veden laatua luotettavasti ja säännöllisesti sekä raportoimaan tulokset ympäristölautakunnalle.

Louhosten kunnollisella hoidolla on Yliskylässä yleistä merkitystä senkin takia, että varsin suppealle alueelle on myönnetty laajoja louhintalupia. Jos näiden alueiden jälkihoitoa ja maisemointia ei hoideta kunnolla, on seurauksena ruma ”kuumaisema”, joka ei ole kunniaksi sen paremmin luvan hakijalle, Oriveden kaupungille kuin sen ympäristölautakunnallekaan.”

Henkilö E.E. 27.5.2021:

”Alueelta, jonne Liuskemestarit & CO OY suunnittelee laajentavansa, laskee puro kiinteistölemme. Tuo puro muodostaa pihallemme lammen, joka on läpinäkyvän puhdas. Myös kaivomme on puron varrella. Lupaako Liuskemestarit, että voin jatkossakin juottaa kaivon vettä lapselleni turvallisin mielin ja uida lammessamme? Minkälaiset suunnitelmat Liuskemestareilla on sen varalle, että vesistöt pysyvät puhtaina? Puro jatkaa matkaansa edelleen meidän tonttimme rajalta, eikä ole edes suurin, joka laajennusalueella virtaa. Näin ollen Liuskemestarien suunnitelmat koskettavat huomattavasti suurempaa ihmisjoukkoa, kuin vain rajanaapureita.

Miten Liuskemestarit aikoo estää Längelmävedelle ja kaikille alueen pienemmille järville ja lamille aiheuttamansa tuhon? Etenkin ihmisten juomaveden ollessa kyseessä seurannan on oltava reaaliaikaista. Miten Liuskemestarit mahdollistaisi tällaisen toteutuksen?

Onko Liuskemestarit varmistanut puolueettomalta asiantuntijalta ympäristökartoituksen yhteydessä, ettei oheen liittämäni ulostekuva esitä liito-oravan jätöksiä? Kasoja löytyy suunnitellulta laajennusalueelta useampia. Selvitys on tehtävä maastossa, eikä pelkkien valokuvien perusteella. Orivedellä tehtyjen aiempien löydösten pohjalta on perusteltua olettaa, että liito-orava elää myös Yliskylässä Liuskemestarien tuhattavaksi suunnittelemissa varttuneessa metsässä.

Liuskemestarit väittää hakemuksessaan, että heidän suunnittelemissaan toimilla ei ole vaikutusta luontoon, luonnonsuojeluarvoihin eikä rakennettuun ympäristöön (s.7). Tämä ei pidä paikkaansa. Nykyaikana on jokaisen luku- tai kuuntelutaitoisin ihmisen tiedossa, että luonnon monimuotoisuuden suojeleminen on elinehto lajimme tulevaisuuden kannalta. Luonnon monimuotoisuutta varjellaan nimenomaan paikallistasolla lähiluonnossa. Toteutuessaan Liuskemestareiden suunnitelma tuhoaisi paikallisen ekosysteemin täysin. Vanhassa metsässä elää lajeja sammaleista nisäkkäisiin, joista jokainen on riippuvainen toisistaan, ja joista me alueella elävät ihmiset olemme riippuvaisia. Uusien puiden istuttaminen ei korvaa ekosysteemiä, joka varttuneessa metsässä eli ennen kuin se kaadettiin ja räjäytettiin. Liuskemestarit väittää myös, että heidän laajentumisestaan ei aiheutuisi meluhaittoja, koska raja-arvot eivät ylitä. Ottaessamme yhteyttä ELY-keskukseen meille sanottiin, että asumisestamme tulee mahdotonta ilman kuulosuojaimia. Kumpi taho valehtelee ja miksi?

Meiltä kysyttiin myös, tahdommeko varmasti tehdä omissa nimissämme muistutuksen, jolloin kaikki tietäisivät, kuka Liuskemestareiden suunnitelmien kanssa on asettunut poikkitelein. Tämä kuulostaa lähes uhkaukselta, ja olemmekin joutuneet pelkäämään, onko meidän näitä laillisia muistutuksia täysin oikeutetusti tehdessämme todella mietittävä perheemme turvallisuutta vai odotettava jonkinlaista uhkailua, kiusaamista tai mustamaalaamista Liuskemestareiden tai Oriveden kaupungin taholta.”

Henkilö F.F. 28.5.2021:

”Asumme kiinteistössä 3:79, osoitteessa Yliskyläntie 267. Olemme viisihenkinen lapsiperhe ja asumme 50-luvulla suoraan kallion päälle rakennetussa omakotitalossa. Talomme on lähin asuinkohde suunnitellulle toiminnalle ja juuri ja juuri lain sallimalla etäisyydellä (301m mainittu suunnitelmassa).

Liuskemestarien hakemus sisältää naapurikiinteistön Liuskemetsä 1:244, jonka osalta suunniteltu toiminta sijoittuu Yliskyläntien toiselle puolen kiinteistöltämme katsoen. Muiden kuin 1:244 kiinteistöjen osalta meillä ei ole mitään mainittavaa muuten kuin että on hienoa että Orivedellä ja Yliskylässä tehdään mittavia investointeja.

Muistutuksessa haluamme nostaa huomioita ottamissuunnitelmassa mainittuun räjäytystoimintaan. Emme tee erityisiä vaatimuksia, sillä talomme on ollut tässä jo pitkään, eikä sen perustuksessa ole merkittäviä merkkejä (e.g. hiushalkeamia) Yliskylällä pitkään toimineesta louhimotoiminnan räjäytyksistä. Haluamme kuitenkin muistuttaa asiaa käsittelevää viranomaista sen vaikutuksesta kiinteistöömme.

Tulevat näkö, melu tai hajuhaitat kivityöstöstä eivät ole merkittäviä, mutta räjäytyksestä aiheutuva resonointi tuntuu ja kuuluu talossamme selkeästi jo nykyisen louhimotoiminnan vaikutuksesta. Patterit soivat ja ikkunat rämisevät isoimpien yhteispanosten räjäytysten aikaan. Liuskemestarien uusi louhintapaikka toisi räjäytystoimintaa vielä lähemmäs ja saman kallion päälle rakennetussa talossa se tuntuu selkeästi. Toivoisimmekin, että yritys pyrkisi pitämään yhtäaikaan räjähtävien panosten määrä pienenä, jolloin meluhaitta ja perustusten mahdollisten vaurioiden riski pysyisivät pieninä. Viranomaiselta toivomme ohjeistusta tulevaan räjähdetoimintaan, jossa huomioitaisiin raja-alueen asukkaat.

Yksikään kotivakuutus ei korvaa louhimotoiminnan räjäytysten aiheuttamia vaurioita, joten mikäli sellaisia tulisi, joutuisimme nokikkain yrityksen edustajien kanssa ja verrokkitapauksissa asukas on todennäköinen häviöjä.”

Yliskylän osakaskunta 22.5.2021:

”Yliskylän osakaskunta kiinteistötunnus 562-432-876-6 muistuttaa seuraavaa:

Valumavesille tulee tehdä kunnolliset saostusaltaat.

Varastoalueen valumavedet tulee johtaa myös saostusaltaisiin.

Vedenlaatua tulee tarkkailla saostusaltaista.

Osakaskunta edellyttää, että valumavesien laatua tarkkaillaan.”

Liuskekilouhimo Oristone Oy 28.5.2021:

”Liuskekilouhimo Oristone Oy pyytää, että ympäristölautakunta ottaa Liuskemestarit & Co Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen käsittelyssä huomioon tässä muistutuksessa esitetyt näkökohdat ja vaatimukset.

Hakemuksessa suunniteltu toiminta loukkaa naapurikiinteistöllä toimivan yrityksemme etua ja oikeuksia. Liuskemestarit & Co:n hakemuksessa ei ole otettu riittävästi huomioon suunnitellun toiminnan ympäristövaikutuksia, eikä huomioitu lainkaan käytännön tason vaikutuksia Oristone Oy:n hallitsemaan naapurikiinteistöön ja yrityksemme toimintaan.

Liuskemestarit & Co:n hakemuksessa on todettu, että lupia on haettu metsämaalle. Tosiasiassa suunniteltujen ottoalueiden B ja C välissä sijaitseva kiinteistö 562-432-1-156 on kuitenkin Liuskekilouhimo Oristone Oy:n hallinnoima *aktiivinen ja toimiva yritysalue*, jonka yrityksemme on vuokrannut Alpo Tuomisen perikunnalta. Kyseinen kiinteistö on Liuskekilouhimo Oristone Oy:n – Oriveden Kiven päämyyntipaikka, jolle kaikki yrityksen toiminta on keskittynyt. Alue on siten liiketoimipaikka, jossa louhitaan ja jatkojalostetaan liuskekiveä, mutta myös kohdataan asiakkaita. Keväästä syksyyn louhoksella työskentelee keskimäärin 5-8 henkilöä, talviaikaan 2-4 henkilöä. Asiakkaitamme käy kiinteistöllä säännöllisesti omien työntekijöiden ja rahtiliikenteen lisäksi. Alueelle on suunnitelman mukaisesti tarkoitus rakentaa myös lisää varasto- ja hallitilaa. Alue on nyt jo jäämässä pieneksi, joten tarvitsemme sen jokaisen neliön käyttöömmee.

Perheyrietyksemme on ollut alueella jo vuodesta 1981. Liuskemestarit & Co Oy on lähivuosina ostanut kaikki maat sen ympäriltä ja louhimomme on jäänyt heidän alueidensa keskelle. Liuskemestarit & Co Oy:n hakemusten mukainen uusi toiminta meitä ympäröivillä alueilla Liuskela 562-432-1-239 ja Liuskemetsä 1-244 aiheuttaisi ympäristön yleisen viihtyisyyden pilaantumista, vahinkoa ja haittaa yrityksemme omaisuudelle ja toiminnalle sekä kohtuutonta räsitusä hallitsemallemme kiinteistölle ja yrityksen toiminnalle.

Vaatimukset

1. Ensisijaisesti Liuskemestareiden hakema louhintalupa alueelle Liuskela 562-432-1-239 (alue B) ja alueelle Liuskemetsä 1-244 (alue C) tulee hylätä kokonaan, koska toiminnasta aiheutuu ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympäristön pilaantumista sekä naapurussuhdelain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusä.

Suunnitellusta toiminnasta em. alueilla aiheutuisi merkittävää vahinkoa tai haittaa omaisuudellemme ja sen käytölle, ympäristön viihtyisyyden vähentymistä, terveyshaittan vaaraa sekä kohtuutonta räsitusä yrityksemme toiminnalle naapurikiinteistöllä. Näiden vahinkojen ja haittojen syntyä ei käsityksemme mukaan pystytä estämään lupamääräyksin.

2. Toissijaisesti, mikäli lupa edellä sanotusta huolimatta myönnetään alueelle B ja/tai C, on lupamääräykset laadittava siten, että haittavaikutukset ympäristölle sekä hallitsemallemme kiinteistölle ja yrityksemme toiminnalle estyvät. Määräyksissä tulisi huomioida

erityisesti hakijan toiminnasta aiheutuvat pöly-, melu-, tärinä- ja turvallisuusriskit, jotka haittaavat merkittävästi toimintaamme ja kiinteistömme käyttöä. Turvallinen työskentely ja asiakkaiden asiointi yrityksessämme edellyttää laaja-alaista selvitystä ympäristötekijöiden vaikutuksista. Työntekijöidemme terveellinen työympäristö ja asiakkaiden turvallinen asiointi sekä yritystoimintamme on turvattava. Hakemuksessa esitetty viiden metrin suoja-alue kiinteistöjen rajalla ei tällaisessa toimintaympäristössä ole riittävä etäisyys alueeseemme, vaan etäisyyden on oltava vähintään 150-200 metriä. Lisäksi on huolehdittava siitä, ettei esim. hakijan alueelta tulevat vedet pilaa hallinta-alueitamme tai aiheuta alueellemme haittaa.

Alueella on suoritettava katselmus ja edellytettävä asianmukaisia selvityksiä sekä vastuullista toimintasuunnitelmaa ennen mahdollista luvan myöntämistä.

3. Mikäli lupa myönnetään, hakijalle ei tule myöntää lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.

Perustelut

Ympäristönsuojelulain 49 § mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; (...) 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsytystä.

Ympäristönsuojelulain 5 § 1 momentin 2-kohdan mukaan *ympäristön pilaantumisella* tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa mm. terveyshaittaa, ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä taikka vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle.

Päästöllä puolestaan tarkoitetaan ihmisen toiminnasta aiheutuvaa aineen, energian, melun, tärinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä, johtamista tai jättämistä yhdestä tai useammasta kohdasta suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään. (Ympäristönsuojelulaki 5 § 1 momentti 1 kohta)

Liuskemestarit & CO:n suunnitellusta louhintatoiminnasta alueilla B ja C aiheutuu ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympäristön pilaantumista eli ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä, terveyshaittaa tai sen riskiä, sekä haittaa ja vahinkoa yrityksemme omaisuudelle ja sen käytölle. Lisäksi suunnitellusta toiminnasta aiheutuu naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta räsytystä hallitsemallemme kiinteistölle, mikä myös on luvan myöntämisen este.

Oikeuskäytännön mukaan aiotusta toiminnasta ulkopuolisen yritystoimintaan kuuluvan kiinteistön käyttöön kohdistuva vaikutus (kuten pöly, melu tai tärinä) on ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympäristön pilaantumisen alaan kuuluvaa haittaa omaisuuden käytölle (KHO 2004:72).

Hakija Liuskemestarit & Co ei ole esittänyt selvitystä siitä, että aiotusta toiminnasta ei aiheudu edellä mainittuja haittoja ympäristölle sekä hallitsemamme kiinteistön käytölle ja yrityksemme toiminnalle. Hallitsemallemme kiinteistölle ja yrityksemme toiminnalle aiheutuvat haitat on sivuutettu hakemuksessa kokonaan.

Lupaharkinnassa tulee lisäksi arvioida alueiden käyttöä ja ympäristön viihtyisyyttä kokonaisuutena. Alueella on jo laajasti maa-ainesten ottotoimintaa. Suunniteltujen uusien alueiden myötä (erityisesti alueet B ja C) haitat lisääntyvät ja alueen virkistyskäyttömahdollisuudet jokamiehen-oikeuksien nojalla vähenevät merkittävästi.

Perustelut alueen B osalta

Liuskemestarit & CO on hakenut louhintalupaa alueelle B, joka on suoraan kiilamaisen tonttimme varasto- ja kivityöstö-alueen länsipuolen reunassa. Tämä tarkoittaa, että kivityöntekijämme jäisivät ko. alueen sisään. Louhinnasta aiheutuu aina jossain määrin melua, pölyä ja tä-

rinää porauksessa ja räjäytyksissä. Työntekijämme työskentelevät suunnitellun B-alueen välittömässä läheisyydessä käsityönä kiveä halkoen, huolitellen ja pinoten, ja joutuisivat näin kohtuuttomasti alltiiksi jatkuvalle pölylle ja melulle. Kyse on ennen kaikkea työntekijöidemme työturvallisuudesta ja terveydestä, mutta myös ympäristön viihtyisyydestä. Työntekijät oleskelevat alueella jatkuvasti. Vaikka louhintaa tehdään myös omalla alueellamme, se tehdään mahdollisimman kaukana kiven työstöpisteestä. Louhinnasta aiheutuvat haitat lisääntyvät, jos myös naapuritontille tulee louhintaa. Oman toimintamme pystymme suunnittelemaan, mutta naapurin toimintaan ja siitä aiheutuviin haittoihin emme voi vaikuttaa.

Erityisesti hakijan suunnittelema räjäytystoiminta alueemme välittömässä läheisyydessä aiheuttaa toiminnallemme ja omaisuudellemme korkean luokan turvallisuusriskin. Käytännössä emme voisi enää itse päättää omista työ- ja toiminta-ajoistamme, vaan ne riippuisivat hakijan räjäytystöistä. Kun suoritamme räjäytyksiä omalla alueellamme, voimme suunnitella toimintamme hyvissä ajoin etukäteen turvallisuusnäkökohdat huomioiden siten, ettei alueella ole työntekijöitä tai asiakkaita. Käytännössä kahden eri yrityksen toimintasuunnitelmat voi olla vaikeita sovittaa yhteen suunnittelullakin.

Hakija on suunnitellut myös tieuraa aivan kiinteistöjen väliselle rajalle. Tieuran tekemisestä ja liikennöinnistä tiellä aiheutuu ympäristöön ja alueellemme pöly- ja meluhaittoja.

Perustelut alueen C osalta

Liuskemestarit & CO:n suunnittelema ottoalue C toisi melua, pölyä ja tärinää aiheuttavan louhinnan ja mahdolliset räjäytystyöt suoraan asiakasalueemme ja toimitilojemme viereen. Alueen C välittömässä läheisyydessä on yrityksemme sisääntulo, toimisto-, sosiaali- ja asiakastiloja, ja autojen pysäköintialue. Alueella on myös kiven jalostuspiste, jossa kiveä sahataan, sekä Elenian maadotuskeskus. Alueella oleskelee jatkuvasti työntekijöitämme sekä asiakkaittamme.

Louhinta- ja räjäytystyö oman liikepaikkamme välittömässä läheisyydessä tekisi tilanteen kannaltamme kohtuuttomaksi. Kuten edellä alueen B kohdalta on todettu, emme voisi enää itse päättää työ- ja toiminta-ajoistamme, vaan ne riippuisivat naapurin eli hakijan räjäytystöistä. Meidän tulee pystyä takaamaan työntekijöidemme ja asiakkaidemme turvallisuus, mikä vaarantuu, jos hakijan toiminta laajentuu alueelle C. Miten voidaan taata turvallisuus ja yrityksemme häiriötön toiminta, ja kuka ottaa vastuun mahdollisista vahingoista?

Molempia alueita koskevat perustelut

Yrityksemme kokemukseen perustuen hakemuksessa esitetyt räjähdeainemäärät tuntuvat pieniltä suhteessa irrotettavaan kuutiomäärään (120g/m³), ottaen huomioon, että hakemuksessa ei ole mainittu iskuvasaraa tms. kiven irrotustapaa. Hakemuksen mukaan räjäytyksiä olisi vain kerran kuukaudessa, mikä ei voi pitää paikkansa, kun uutta kalliota louhitaan. Kiviainesta joudutaan varmasti louhimaan useammin. Jos räjäytyksiä olisi vain kerran kuussa, silloin räjähdeainemäärä yhtä räjäytyskertaa kohti olisi hurjan suuri (moninkertainen omiin räjäytyksiimme verraten). Tästä tulisi jo todella voimakkaat melu- ja tärähdyshaitat rakennuksillekin. Omalla kohdallamme olemme suojanneet naapureita juuri näillä kalliovalleilla, joiden toisella puolella alettai-siinkin nyt louhia isoilla panoksilla.

Hakijan esittämät k-putkien, polttoaineiden ja räjäytysten määrät tuntuvat asiantuntemuk-seemme perustuen alakanttiin mitoitetuilta, joten ympäristövaikutukset tulisivat olemaan todellisuudessa paljon arvioitua suuremmat.

Liuskemestarit & Co:n hakemuksessa mainittu viiden metrin etäisyys kiinteistöjen rajasta on joka tapauksessa kohtuuttoman lyhyt ja riittämätön suojaetäisyys naapurikiinteistöön. On otettava huomioon, että suunniteltujen louhinta-alueiden läheisyydessä on mm. yrityksemme sisääntulo, toimisto- ja asiakastiloja, miehistön taukotupa, autojen pysäköintialue ja kiven jalostuspiste. Jos lupa myönnetään, turvaväliä kiinteistöjen rajalle tulisi olla ainakin 150-200 metriä. Muistutamme myös, että omaa lupaa hakiessamme Liuskemestarit & Co Oy jätti muistutuksen,

jossa vaati välimatkaksi kymmentä (10) metriä, vaikka heillä ei viereisellä tontilla mitään toimintaa ollutkaan. Viiden metrin etäisyys onkin siis lupahakemuksen louhintaoperaatiossa lähinnä kosmeettinen suoja.

Mikäli lupa myönnetään, jokainen räjäytyskertta tulisi olla hyvissä ajoin ja tarkkaan etukäteen tiedossamme, jotta turvallisuus yrityksemme toiminta-alueella voitaisiin taata ja haittavaikutukset minimoida. Käytännössä tämä aiheuttaisi toiminnallemme kohtuutonta haittaa, sillä joutuisimme järjestämään toimintaamme hakijan räjäytystöiden mukaisesti. Mikäli hakijan toiminta sallitaan, on tehtävä hyvin tarkka turvallisuussuunnitelma, jossa myös pöly-, tärinä- ja meluhaitat yrityksemme toiminnalle huomioidaan. Tarvittaessa joudumme vaatimaan, että meille osoitetaan uusi asiakaspalvelupiste kaupungin toimesta tai hakija korvaa meille uuden asiakaspalvelupisteen perustamisesta aiheutuvat kustannukset ja muut toiminnallemme aiheutuvat vahingot.

Hakija ei ole esittänyt mm. vesienhallinnan suunnitelmaa. Hakija on esittänyt virheellisesti, ettei kaivantoihin kerry vettä. C-alueen kaivanto on tälläkin hetkellä täynnä vettä. Käytännössä hakijan ottoalueiden vedet johdettaisiin meidän hallitsemamme alueemme läpi, joka aiheuttaisi yrityksellemme lisää toimia ja esim. pumppauskustannuksia vesien hallintaan. Hakijan vesiä kertyisi alueellemme naapurimonttuun. Tilanne tulisi todeta paikan päällä ennen luvan myöntämistä.

Oma lupamme edellyttää vesinäytteitä. Miten kaupunki valvovana viranomaisena valvoisi vesinäytettä ja toteaisi mahdollisen pilaantumisen lähteen, jos toisen louhimon vedet johdetaan samaan meidän vesiemme kanssa kolmesta eri suunnasta? Kilpailevana yrityksenä näemme tässä myös erittäin korkean riskin sabotoinnille. Vesienhallinnalle olisi ehdottomasti oltava edes jonkinlainen suunnitelma, eikä ennen sitä edes harkita B- ja C-alueille luvan myöntämistä.

Jo nykytilanteessa Liuskemestarit & Co Oy valuttaa vetensä alueemme läpi kulkevan ojan kautta, joka tuo meille kustannuksia ojan auki pitämisen muodossa sekä isojen rumpujen tarpeena. Tämä myös hidastaa alueemme jatkokäyttöä koska veden virtaus ojassa on niin suuri. Jos haettu C-alue päästäisi vähääkään merkittävämmän vettä alueellemme, ei ojan ja rumpujen virtaus enää riitä ja alueellamme nousee vesi pihaan, josta valuen monttuun ja huonossa tilanteessa hukuttaen vaikkapa kalliin työkoneen.

Hakemuksessa on sivuutettu kokonaan myös toiminnasta ympäristön viihtyisyydelle aiheutuvien haittavaikutusten arviointi. Vaikka lähialueilla on jo ottamistoimintaa, toiminnan laajentuminen lisää haittavaikutuksia ympäristössä ja vähentää alueen ympäristön viihtyisyyttä. Uusien alueiden myötä tontillemme ei näkemyksemme mukaan jäisi yhtäkään aluetta jolla kiven työstöä käsityönä voisi meluttomasti, riskittömästi ja pölyttömästi toteuttaa. Vaikutukset tulee asianmukaisesti selvittää ja haittavaikutukset estää.

Mikäli lupa myönnetään, miten viranomainen valvoo, mitkä päästöt ja/tai haitat aiheutuvat kenekin toiminnasta, jos koko toiminta-alueemme on kilpailevan yhtiön lupa-alueen sisällä?

Hakemuksessa ei ole esitetty selkeää räjäytysuunnitelmaa. Miten yrityksemme asiakkaiden, rahdinkuljettajien ja työntekijöiden turvallisuus voidaan taata jos räjäytystöitä tehdään kolmelta eri suunnalta sekä meidän alueen sisällä? Räjähdyksessä syntyy aina terveydelle haitallisia palokaasuja, eikä hakemuksessa ole esitetty selvitystä kuinka nämä voitaisiin hallita esim. tilanteessa, jossa meillä on räjäytystyö omalla alueellamme sekä hakijalla alueilla B ja C. Näemme tilanteen erittäin korkeana riskinä terveydelle jos alueet B ja C saavat luvan, ja tästä syystä turvaetäisyyden pitäisi olla riittävä, eikä vain viisi metriä.

Louhitalupien hakeminen aivan toisen yrityksen rajalle tuntuu suoranaishan kilpakumppanin poissulkemispyrkimykseltä ja määräävän markkina-aseman väärinkäytöltä. Onnistunut poissulkeminen mahdollistaa hyväksikäytön ja vääristää kilpailua, mikä käsittääksemme ei ole kuitenkaan tarkoitus.

Kilpailulain toisen luvun 5§ kohdan 2 mukaan sellaiset menettelytavat joilla rajoitetaan tai valvotaan tuotantoa, markkinoita, teknistä kehitystä taikka investointeja ovat erityisesti kiellettyjä.

Kilpailijan toiminta 5m etäisyydellä omasta louhoksestamme antaisi hakijalle mahdollisuuden valvoa tuotantoamme sekä myös rajoittaa tuotantoa merkittävästi omalla toiminnallaan.

Kilpailulain toisen luvun 7§ kohdan 2 mukaan määräävän markkina-aseman väärinkäyttö on kiellettyä erityisesti tuotannon, markkinoiden tai teknisen kehityksen rajoittaminen kuluttajien vahingoksi. Kilpailijan toiminta hakemuksen mukaisesti alueilla B ja C tulisi näkemyksemme mukaan rajoittamaan tuotantoamme sekä markkinoitamme.

Matka Yliskylän asukasrakennuksiin jäisi myös ehdottomasti liian lyhyeksi, mikä vaikuttaisi monella tavalla ihmisten arkielämään ja asukasviihtyvyyteen.

Toiminnan aloittaminen

Mikäli lupa myönnetään, hakijalle ei tule antaa lupaa toiminnan aloittamiseen ennen kuin päätös on lainvoimainen. Alueet B ja C ovat erillisiä uusia ottamisalueita, joiden louhimisesta aiheutuu suurta ja kohtuutonta haittaa yrityksemme toiminnalle ja hallitsemallemme kiinteistölle. Ainakin alueiden B ja C osalta toiminnan aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaisuutta tekisi muutoksenhaun hyödyttömäksi.

Mikäli aloituslupa vastoin edellä sanottua myönnetään, hakijalta on vaadittava riittävän suuri vakuus, jotta se kattaa yrityksellemme aiheutuvat vahingot.”

Liuskekilouhimo Oristone Oy:n muistutuksen liitetiedostot ”Ilmakuvakartta Liuskekilouhimo Oristone Oy:n kiinteistöistä”, ”Ilmakuva alueen B-rajalta” ja ”Ilmakuva alueen C-rajalta” ovat lupapäätöksen liitteinä.

Alpo Tuomisen kuolinpesä 28.5.2021:

”Me Aulis Alpo Johannes Tuomisen perikunnan osakkaat vaadimme ympäristölautakuntaa huomioimaan Liuskemestarit & Co Oy hakemuksen johdosta seuraavia näkökohtia.

Haluamme huomauttaa, että hakemuksen kohteena olevien ottamisalueiden keskellä sijaitseva kiinteistö 562-432-1-156 on Aulis Alpo Johannes Tuomisen perikunnan omistama kiinteistö, jolla on ollut liuskekilouhimo vuodesta 1981. Kiinteistö on ollut vuokrattuna yli 10 vuotta kolmannelle ja neljännelle sukupolvellemme Liuskekilouhimo Oristone Oy:n – Oriveden Kiven yrityskäyttöön. Alue on yhtiön päämyyntipaikka, jolle kaikki toiminta on keskittynyt. Perheyhtiömme on louhinut liuskekiveä jo yli 70 vuotta, mikä on pitkä aika minkä tahansa yrityksen historiassa. Alueella louhitaan ja jatkojalostetaan liuskekiveä sekä kohdataan asiakkaita.

Kiinteistöllämme on käyttämätöntä rakennusoikeutta, ja tarkoituksena on rakentaa kiinteistölle varasto- ja hallitilaa, sekä myöhemmin louhinnan päätyttyä rakentaa paikalle asuinkiinteistö. Tonttimme on siten tällä hetkellä liiketoimipaikka, joka on perikunnallemme arvokas paitsi tunne- mutta myös liiketaloudellisista syistä. Liuskemestarit & Co Oy:n hakemuksen myötä maanomaisuutemme käyttö ja arvo on vaarantumassa sekä suoraan että välillisesti.

Perikunnallemme kuuluu myös noin 2000 m²:n rakennuslupakelpoinen tontti (562-432-1- 156) louhoksestamme itään päin, joten haluamme muistutuksellamme tuoda esille myös asukasnäkökulmaa. Kuntalaisina meidän tulee voida luottaa siihen, että kaikkia kohdellaan virkamiesten toimesta oikeudenmukaisesti ja yhdenvertaisesti. Kyse on jokaisen perustuslaillisesta oikeudesta hallita omaisuuttaan ja käyttää sitä haluamallaan tavalla. Hakijan tavoittelema kiinteistön käyttö ei saa aiheuttaa kohtuutonta rasisitusta, haittaa tai vahinkoa lähialueiden muiden kiinteistöjen käytölle ja arvolle. Yritystonttimme on nyt jo jäämässä pieneksi, joten sen jokainen neliösenttimetri tarvitaan. Liuskemestarit & Co Oy on lähivuonna ostanut maat kiinteistöimme ympäriltä ja siten sekä perikuntamme kiinteistö että sen louhustoiminta on jäänyt heidän alueidensa keskelle. Liuskemestarit Co Oy:n maaainesten ottamissuunnitelma meitä ympäröivillä alueilla Liuskela 562-432-1-239 (alue B) ja Liuskemetsä 1-244 (alue C) tulisi kohtuuttomasti vaikuttamaan kiinteistöömme sekä nyt että tulevaisuudessa, minkä vuoksi vastustamme yritystonttimme rajalle tulevaa ottotoimintaa emmekä tule sitä hyväksymään millään muotoa.

Vaadimme ensisijaisesti, että Liuskemestarit & Co:n lupahakemus hylätään kokonaan suunniteltujen alueiden B ja C osalta.

Mikäli lupa vastoin käsitystämme kuitenkin myönnetään, on lupamääräyksiin estettävä ympäristön pilaantuminen, kuten haittojen ja vahinkojen aiheutuminen omaisuudelle ja ympäristölle, sekä kohtuuton rasitus muille kiinteistöille.

PERUSTELU 1: Matka Yliskylän asuinrakennuksiin jäisi Yliskylän puoleisen ottotoiminnan (Liuskemetsä 1-244, alue C) myötä ehdottomasti liian lyhyeksi, mikä vaikuttaisi monella tavalla alueen ympäristön viihtyisyyteen, ihmisten arkielämään ja asukasviihtyvyyteen. Lupahakemuksessa ei ole riittävästi huomioitu kaikkia melu-, tärinä- ja pölyhaittoja asutuksiin nähden eikä louhintalupa tule sallia näin lähelle asutusta. Ainakin asiasta pitäisi järjestää avointa keskustelua. Kaikki eivät pysty katsomaan louhintasuunnitelmia ym. netistä tai lähtemään tutustumaan asiakirjoihin Oriveden keskustaan. Myöskään Oriveden Kaupungin sivut eivät taida olla monella kuntalaisella edes kuukausittaisessa seurannassa.

On kyse ihmisten yhdenvertaisuudesta, perusoikeuksien toteutumisesta ja osallisuudesta. Olemme keskustelleet Yliskylän asukasten kanssa ja todenneet, että hyvästä tahdosta huolimatta alueen kiviteollisuus vaikuttaa heidän asumisviihtyvyyteensä. Kuntalaisten hyvinvointi on kirjattu kuntalain 1 §:ään. Hyvä elinympäristö luo pohjan asukkaiden arjelle ja perustarpeiden tyydyttämiselle. Se merkitsee kuntalaisille paitsi erilaisia arjen toimivia ratkaisuja mutta myös sujuvan elämän edellytyksiä. Se tarjoaa mahdollisuuden mm. asumiseen, ulkoiluun että lepoon ja yksityisyyteen. Yhdyskuntien kehittämisen linjauksissa kuvataan keskeisiä periaatteita, joiden pohjalta yhdyskuntia tulisi kehittää. Mielestämme kyse on Yliskylässä asuvien ihmisten oikeudesta asua ja elää rauhassa.

Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristölupaa ei voida myöntää, jos toiminnasta aiheutuu ympäristön pilaantumista tai naapuruussuhdelain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristön pilaantumisella tarkoitetaan ympäristönsuojelulaissa mm. ympäristön yleisen viihtyisyyden vähenemistä, kuten melua ja pölyä, yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähenemistä, taikka vahinkoa tai haittaa omaisuudelle tai sen käytölle. Hakemuksessa aiottu toiminta aiheuttaisi näitä haittoja lähialueilla. Vaikka alueella on jo louhintatoimintaa, toiminnan laajentaminen lähemmäs asutusta ja omaa kiinteistöämme lisäksi olemassa olevia haittoja merkittävästi.

Naapuruussuhdelain mukaan kiinteistöä tai rakennusta ei saa käyttää siten, että naapurille, lähellä asuville tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista. Tässä tapauksessa hakijan suunnitellusta louhintatoiminnasta aiheutuisi kohtuutonta rasitusta, mm. melu- ja pölyhaittoja, useille eri kiinteistöille.

PERUSTELU 2: Liuskemestareiden hakema louhintalupa alueella Liuskela 562-432-1-239 (alue B) olisi kohtuuton Liuskekivilouhimo Oristone Oy:n – Oriveden Kiven toiminnalle ja vaarantaisi yrityksen tulevaisuuden ja perikuntamme maanvuokraustoiminnan. Pöly-, melu-, ja turvallisuusriskit tulisivat olemaan toimintaa erittäin suuresti haittaavia. Hakijan suunnittelema 5 metrin etäisyys kiinteistöjen rajasta ei olisi millään tavalla turvallinen ja riittävä väli naapurin tonttiin louhintaa ajatellen. Alue on suoraan kiilamaisen tonttimme ja siten Liuskekivilouhimo Oristone Oy:n – Oriveden Kiven kiventyöstöalueen länsipuolen reunassa. Tämä tarkoittaa, että kivityöntekijät, jotka työskentelevät alueella kiveä halkoen, huolitellen ja pinoten, jäisivät Liuskemestarit & Co Oy:n louhinta-alueen viereen ja keskelle, jossa on korkean luokan turvallisuusriskinä räjäytystoimintaa, jota Oristone Oy ei voisi millään tavoin määritellä.

PERUSTELU 3: Liuskemestareiden maa-ainesten ottamissuunnitelma aivan rajassamme kiinni olevalla tontilla Liuskemetsä 1-244 (alue C) tulee suoraan Liuskekivilouhimo Oristone Oy:n – Ori-

veden Kiven louhintapisteen D itäiselle sivulle, joka tuo mahdollisen räjäytystyön suoraan asiakasalueen viereen. Tontin reunassa on myös Elenian maadotuskeskus. Mainittu viiden metrin etäisyys rajasta ei mitenkään riitä alueella, jossa on yrityksen sisääntulo, toimisto- ja asiakastiloja, miehistön taukotupa ja autojen pysäköintialue. Alueella on myös kiven jalostuspiste, jossa kiveä sahataan. Turvaväliä tulisi käsittääksemme olla ainakin 150-200 metriä ja jokainen räjäytyskertaa tarkkaan etukäteen tiedossa, jotta turvallisuus voitaisiin taata. Käytännössä tämä aiheuttaisi yrityksen toiminnalle kohtuutonta haittaa. Meille kiinteistön omistajana ja Oristone Oy:n vuokranantajana tämä tarkoittaisi sitä, että kiinteistömme käyttömahdollisuudet heikkenisivät, mikä laskisi kiinteistön arvoa ja mahdollisuutta vuokrata ja käyttää kiinteistöä tulevaisuudessa.

Louhintatyö on yleisvaarallista toimintaa, jota koskee ankara vastuu. Jos alueella toimii aivan vierekkäin useita eri toimijoita, kuka ottaa vastuun kokonaisturvallisuudesta? Entä miten kaupunki mahdollisen luvan myöntäessään valvoisi, mitkä päästöt ja/tai haitat aiheutuvat kenenkin toiminnasta, jos oma kiinteistömme on toisen yhtiön lupa-alueen sisällä? Millainen ja kenen tekemä vesienhallinnan suunnitelma on, sillä vettä tulee varmasti kertymään myös meidän kiinteistömme alueelle monttuun. Käytännössä vedet johdettaisiin meidän kiinteistömme lävitse, mikä aiheuttaisi lisätoimia ja esim. pumppauskustannuksia vesien hallintaan. Miten kaupunki valvoisi edellyttämäänsä vesinäytteitä, jos toisen louhimon vedet johdetaan samaan oman kiinteistömme louhoksen kanssa?

Myös k-putkien, polttoaineiden ja räjäytysten määrät tuntuvat asiantuntijoidemme mukaan alakannttiin mitoitetuilta, joten ympäristövaikutukset tulisivat olemaan huomattavasti arvioitua suuremmat.

Kunnan maankäyttöä koskevat valinnat vaikuttavat monella tavalla kuntalaisten arkeen ja yritysten toimintaedellytyksiin. Vaadimmekin, että omaisuutemme käyttömahdollisuuksien pitää jatkua häiriöttöminä. Mikäli hakijalle vastoin edellä esitettyä myönnetään lupa ottotoimintaan, tulee lupamääräyksissä huolehtia siitä, että toiminnasta ei aiheudu haittavaikutuksia ympäristölle taikka omaisuudellemme tai sen käytölle.”

Lausunnot

Lupahakemuksesta on pyydetty lausunnot Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksetta, terveydensuojeluviranomaiselta ja Fingrid Oyj:ltä 15.4.2021.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue, ympäristönsuojeluyksikkö 16.6.2021:

”Kaavoitus

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Maakuntakaavassa aluetta koskevat merkinnät ja määräykset:

Maaseutualue.

Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön.

Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Voimalinja.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 400 kV:n ja 110 kV:n voimalinjat.

Muu kaavatilanne

Oriveden kaupunginvaltuusto on päätöksellään 26.10.2020 § 57 hyväksynyt Oriveden strategisen yleiskaavaehdotuksen. Kaupunginvaltuuston kaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, joten kaavan voimaantulo siirtyy.

Yleiskaavaehdotuksessa alue sijoittuu yleiskaavaan merkittyyn Yliskyläntien työpaikka- alueelle. Alueella edistetään teollisuuden painottuvaa elinkeinotoimintaa.

Maakuntakaavan maaseutualueen suunnittelumääräys tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa sekä toteutuksessa.

Luontoarvot

Ottamisalue laajenee itään alueille B ja C, joista ei ole tehty kattavia luontoselvityksiä eikä hakemuksessa ole kuvattu tarkemmin laajennusalueiden luonnonolosuhteita. Ilmakuvan mukaan alueet ovat puustoisia, hakemuksessa puuston on kuvattu olevan lähinnä nuorta mäntymetsää, paikoin esiintyy sekametsää. Käytettävissä olevilla tiedoilla ei voida poissulkea huomioitavien luontoarvojen esiintymistä laajennusalueilla. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan laajennusalueilta on tarpeen tehdä luontoselvitys. Luontoselvityksistä tulee pyytää lausunto Pirkanmaan ELY-keskukselta.

Ottamisalueen pohjoispuolella noin 900 metrin etäisyydellä sijaitsee Pehkusuon luonnonsuojelualue. Mikäli suojelualueita koskeva melutason päiväohjearvo 45 dB ja yöohjearvo 40 dB eivät ylitä em. alueella, hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia luonnonsuojelualueeseen.

Ottamisalueiden vedet virtaavat/pumpataan Ristisillanojaan, jossa on kaksi metsälain 10 §:n mukaista puroelinympäristöä noin 300 metrin virtausmatkan päässä laajennusalueista. ELY-keskus arvioi, että kyseessä voi olla maa-aineslain tarkoittamat erikoiset luonnonesiintymät, joihin suunnitellulla ottotoiminnalla voi mahdollisesti olla vaikutuksia mm. hulevesivaikutusten kautta. Mahdollisia vaikutuksia ei käytettävissä olevien tietojen mukaan ole mahdollista arvioida tarkemmin mutta ELY-keskus suosittelee, että myös laajennusalueiden pintavesien käsittelystä huolehdittaisiin asianmukaisesti.

Ristisillanojan varrella sijaitsee myös erittäin uhanalaisen perhosen elinympäristö, johon toiminnan ei arvioida vaikuttavan.

ELY-keskuksen luontotietoa sisältävässä paikkatietoaineistossa ei ole tiedossa muita huomioitava luontoarvoja hankealueelta tai sen lähiympäristöstä.

Valtionneuvoston asetus 800/2010 kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta

Hakemuksen mukaan louhinta-alueen C lähin asutus sijaitsee 301 m etäisyydellä asuinrakennuksesta. Valtionneuvoston asetuksen 800/2010 kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 3 §:n mukaan kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Lupaa myönnettäessä tulee huomioida, ettei louhinta-aluetta saa sijoittaa muraus-asetuksen vastaisesti ja asetuksen mukainen etäisyys tulee täyttyä.

Koska toiminnan etäisyys melulle ja pölylle alttiista kohteista on alle 500 metriä, tulee lupaa myönnettäessä huomioida muraus-asetuksen vaatimukset.

Melu

Hakemusta tulee täydentää toiminnan meluselvityksellä ja mallinnuksella, etenkin ottoalueen C-osalta, josta etäisyyttä häiriintyviin kohteisiin on alle 500 m. Meluselvityksessä tulee arvioida myös ottoalueiden väliin jäävän ottoalueen melun yhteisvaikutukset.

Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa siten, että yhteismelu ei ylitä melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Toiminta

Kalliokiven ottamisalueilla on tarkoituksen mukaista jättää vähintään 30 m suojavyöhyke naapuritilojen välille.

Turvallisuuskohdat tulee ottaa huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Räjähätyksistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työ-koneiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Luvan voimassaolo

Yhteislupaa haetaan 15 vuodeksi. Maa-aineslain mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi. Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ottamissuunnitel-massa ei ole esitetty sellaista erityistä syytä, jotta lupa voitaisiin myöntää 15 vuodeksi.

Jälkihoito

Ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan (Maaainesten ottaminen, opas ai-nesten kestävään käyttöön 2020) mukaisesti. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jäl-kihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palaut-taminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. Jälkihoito on tarkemmin käsitelty oppaan kohdassa nro 7.

Vesien johtaminen ja tarkkailu

Tarkkailua tulee jatkaa entisen luvan mukaisella tarkkailuohjelmalla. Mikäli louhosalueen vesiä joudutaan johtamaan louhosalueen ulkopuolelle, tulee tarkkailusuunnitelma tarkistaa näytteen-ottopisteiden ja tiheyden osalta.”

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue, ym-päristönsuojeluyksikkö 11.10.2021:

”Tehdyn meluselvityksen mukaan laskentavaiheiden perusteella suunnitellun toiminnan kes-kiäänitasot eivät aiheuttaneet päivämelohejearvon 55 dB ylittäviä melutasoja lähimpien vakitui-nessa käytössä olevien kiinteistöjen piha-alueilla. Päivä- ja yöaikaisen keskiäänitason ohjearvo ei ylity myöskään Pehkusuon luonnonsuojelualueella.

Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia luonnonsuojelualueeseen. Otto- ja sivuki-vialueilta sekä tielinjausten kohdalta tehty luontoselvitys on riittävä ja asianmukainen. Luonto-selvityksen johtopäätösten mukaisesti suunnitellun uuden tieyhteyden välittömässä läheisyy-dessä sijaitseva metsälain 10 §:n mukainen elinympäristö tulee huomioida niin, ettei sen omi-naispiirteitä heikennetä.

Muilta osin Pirkanmaan ELY-keskus viittaa 16.6.2021 päivättyyn lausuntoon.”

Terveydensuojeluviranomainen, Kaupunkiympäristön palvelualue, Ympäristöterveys 20.5.2021:

”Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomainen toteaa lausunnossaan, että toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää asumisterveysasetuksessa (545/2015) annettujen päivä- ja yöajan keskiäänitasojen toimenpiderajoja lähimpien kiinteistöjen sisätiloissa.

Toiminnasta syntyvä pöly ei saa levitä alueella niin, että siitä aiheutuisi terveyshaittaa lähialueen asukkaille.

Mikäli ympäristöterveyshaitoista tulee valituksia, toimijan tulee tehostaa päästöjen torjuntatoi-mia lisäämällä esim. melusteita (meluvalitukset) ja kastelua (pölyvalitukset).”

Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö 2.6.2021:

”Maa-aineksen otto, louhinta ja murskaus voidaan toteuttaa otsikossa mainitun voimajohdon läheisyydessä ottamalla voimajohdon osalta huomioon seuraavaa:

Johtoalue

Fingrid Oyj:n voimajohtoa varten on valtioneuvoston päätöksellä lunastettu kiinteistöjen käyttöoikeus. Käyttöoikeus koskee johtoaluetta, joka muodostuu johtoaukeasta ja johtoaukean reunoissa olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä, joilla puuston kasvua on rajoitettu niin, etteivät puut kaatuessaan osu johtimiin (liite). Johtoalueen maapohja ja puusto ovat maanomistajien omaisuutta.

Toiminta voimajohdon läheisyydessä

Kalliokiviaineksen ottoa, maanleikkausta, louhintaa tai kiviaineksen murskausta ei saa suorittaa 25 metriä lähempänä 110 kV johdon Kangasala - Mänttä keskilinjaa. Voimajohdon keskilinja maastossa sijaitsee keskimmäisen virtajohtimen kohdalla.

Pintamaata tai alueelta mahdollisesti hakattavaa puustoa ei saa varastoida tai välivarastoida Fingrid Oyj:n voimajohdon johtoalueelle.

Kiviaineksen murskaus, räjäytys- ja polttoainevarastot, työmaakopit, työkoneiden huoltoja säilytystilat sekä maa-aineksen ja murskeen varastointi tulee sijoittaa johtoalueen ulkopuolelle, vähintään 25 metrin etäisyydelle voimajohdon keskilinjasta vaakasuoraan mitattuna. Kiviaineksen mahdollinen murskaus on suoritettava niin kaukana ja sellaisin työmenetelmin, että voimajohdon virtajohtimet ja eristinketjut joutuvat mahdollisimman vähän alttiiksi pölyntymiselle.

Maa-aineksen ottaja vastaa henkilökuntansa työturvallisuudesta työskenneltäessä jännitteisen voimajohdon läheisyydessä sekä kaikista niistä vahingoista, joita voimajohdolle tai sähkön siirrolle saattaa aiheutua maa-aineksen oton ja louhinnan seurauksena. Tällaisia ovat esimerkiksi likaantuneiden eristimien puhdistuksen aiheuttamat häiriöt ja katkokset sähkön siirrossa.

Katselmus johtoalueella

Siirryttäessä tekemään louhinta- ja räjäytystöitä 100 metriä lähempänä voimajohtoa on alueella pidettävä katselmus. Katselmuksessa on tarkoitus käydä läpi turvalliset työskentelytavat voimajohdon läheisyydessä sekä samalla katsoa pylväsrakenteiden ja johtimien senhetkinen kunto. Katselmuksesta tulee sopia Fingridin voimajohtoasiantuntija Hannes Maasalon kanssa. Hänet tavoittaa numerosta 030 395 5510 tai sähköpostilla hannes.maasalo@fingrid.fi.

Räjäytystyöt

Työn suorittajan on hankittava kaikki viranomaisen vaatimat luvat ja tehtävä ilmoitukset räjäytystoiminnan jatkumisesta alueella. Räjäytystöissä on noudatettava ajan tasalla olevia normeja. Kaikki voimajohdon läheisyydessä tehtävät räjäytykset on aina erikseen kirjallisesti suunniteltava. Kirjallinen louhintasuunnitelma, jossa voimajohto on huomioitu, on esitettävä katselmuksessa. Kun johdon läheisyydessä suoritetaan räjäytystöitä, on räjäytyskohteet suojattava niin hyvin, ettei johtoon pääse sinkoutumaan kiviä. Louheen heitto ja sinkoutuminen tulee suunnata voimajohdosta pois päin. Varsinkin johtimet ja eristimet vioittuvat hyvin herkästi. Louhinnassa ei saa käyttää niin suuria räjähdysainemääriä, että räjäytyksissä aiheutuva kallioperän tärinä aiheuttaa voimajohtopylväille ja niiden perustuksille minkäänlaista vahinkoa. Tarvittaessa lähimpien pylväiden perustuksiin tulee asentaa tallentavat tärinämittarit. Liitteenä on ohje Maaainesten louhinta ja murskaus voimajohtojen läheisyydessä.

Tien sijoittuminen johdon voimajohdon rinnalle

Fingridin voimajohdon rinnalle, johdon eteläpuolelle on suunniteltu tie. Tie voidaan sijoittaa voimajohdon rinnalle siten, että johdon puoleisen tien reunan vaakasuora etäisyys johdon uloimasta johtimesta on vähintään viisi metriä. Jos tien reunaan tulee oja, tulee sen reunan olla vähintään kolmen metrin päässä pylvään maanpäällisistä perustuksista.

Tien rakentamisesta voimajohdon alitse Fingrid on antanut 9.4.2018 päivätyn lausunnon. Tarvitessa ohjeistamme uudelleen tien sijoittumista voimajohdon alitse.

Aita voimajohdon läheisyydessä

Voimajohdon läheisyyteen voidaan rakentaa aita. Voimajohtoalueelle ja sen läheisyyteen sijoitettava metallirakenteinen aita on maadoitettava luotettavasti. Aidan rakenteista riippuen on maadoitus tehtävä vähintään kolmesta kohdasta huomioiden riittävä etäisyys voimajohdon pylväisiin. Metallitolppaista metalliverkkoaitaa ei tarvitse erikseen maadoittaa, sillä se on itsellään maadoitettava. Tällöin on varmistuttava siitä, että aitaverkon metallirakenteet ovat galvaanisessa yhteydessä toisiinsa. Metallitolppia tai aidan maadoituksia ei kuitenkaan tule sijoittaa vaarajännitealueelle eli vaakasuoraan mitattuna 35 metriä lähemmäksi voimajohdon keskilinjaa. Voimajohdon keskilinja on maastossa johdon suuntaisesti keskimmäisen virtajohtimen kohdalla.

Maahan ei tule sijoittaa metallisia rakenteita edellä kuvatulla vaarajännitealueella (vaakasuoraan mitattuna 35 metriä lähempänä voimajohdon keskilinjaa). Mikäli aita rakennetaan edellä mainittuja etäisyyksiä lähemmäksi voimajohtoa, on maahan asennettavien aidan rakenteiden oltava sähköä johtamatonta materiaalia, esimerkiksi puuta.

Aita voidaan toteuttaa esimerkiksi siten, että vaarajännitealueella vaakasuoraan mitattuna 35 metriä lähempänä voimajohdon keskilinjaa käytetään puupylväitä. Mikäli aidan metalliverkko on irti maasta ja galvaanisesti yhtenäinen, maadoittuu se vaarajännitealueen ulkopuolella olevissa aidan metallipylväissä. Puupylväiden mahdolliset perustusten metallirakenteet eivät saa ulottua maan pinnan yläpuolelle tai ne on eristettävä maan pinnan yläpuolelle asti siten, ettei kosketusjännitevaaraa synny. Maassa mahdollisesti olevat metalliset perustusrakenteet eivät saa myöskään olla galvaanisessa yhteydessä aitaverkkoon.

Työskentely johtoalueella

Voimajohtopylväiden pylväsala ulottuu kolmen metrin päähän pylvään maanpäällisistä perustus- ja harusrakenteista. Pylväsala on suoja-alue, jolla ei saa liikkua työkoneilla, kaivaa tai läjittää. Kolmen metrin etäisyys lasketaan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.

Työskenneltäessä 110 kV johdon alla ei työkoneen työskentelyalue pystysuoraan mitattuna saa ulottua kolmea (3) metriä lähemmäksi 110 kV johdon johtimia silloin, kun työkoneen työskentelyalue vaakasuoraan mitattuna ulottuu viittä (5) metriä lähemmäksi 110 kV johdon reunajohtimia.

Jos töiden yhteydessä tapahtuu Fingridin voimajohtoon liittyvä vahinko, pyydämme ilmoittamaan siitä heti Fingrid Oyj:n kantaverkkokeskukseen, puhelin 030 395 4300.

Lausunnon vastaanottajan tulee toimittaa edellä esitetyt työskentelyohjeet työmaalla työskentelevien tietoon.

Toiminnan päätyminen ja suunnitelmien muutos

Kun toiminta alueelle päättyy, on siitä pidettävä loppukatselmus. Pyydämme ilmoittamaan loppukatselmustarpeesta tai suunnitelmien muuttumisesta sähköpostiosoitteeseen risteamalausunnot@fingrid.fi. Ilmoituksessa on hyvä viitata tämän lausunnon arkistointitunnukseen AE-1052-8-16/3.”

Fingrid Oyj:n lausunto ja lausunnon liitetiedostot ”Karttakuva”, ”Johtoaluekuva”, ”Työskentely ilmajohtojen läheisyydessä -ohje” ja ”Maa-ainesten louhinta ja murskaus voimajohtojen läheisyydessä -ohje” ovat lupapäätöksen liitteinä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine muistutuksista ja lausunnoista. Hakija ei antanut vastinetta.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Oriveden kaupungin ympäristölautakunta myöntää Liuskemestarit & Co Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen maa-aineslupa kalliokiviaineksen ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristölupa kivenlouhintaan ja murskaamolle Oriveden kaupungin Yliskylän kylään tiloille Pohjala (562-432-2-84) Liuskemäki (562-432-2-88) Liuskemäki (562-432-1-223) Kivisuo (562-432-2-54) Liuskela (562-432-1-239) sekä Timon ja Liisan Louhimo (562-432-1-231) 26.11.2021 päivättyjen suunnitelmakarttojen mukaisesti.

Tällä päätöksellä korvataan Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan 19.12.2016 myöntämä maa-aines- ja ympäristölupa (Dnro 107/66/662.01/2016).

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena. Lisäksi toiminnassa tulee noudattaa mitä valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta määrätään, Fingrid Oyj:n 2.6.2021 päivätysssä lausunnossa esitetyt ohjeita sekä seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset

Yleiset määräykset

1. Lupa oikeuttaa maa-aineksen ottamiseen otettavan maa-aineksen kokonaismäärälle 150 000 m³ktr kymmenen vuoden aikana. Arvioitu vuotuinen otto on keskimäärin 13 300 m³ktr.
2. Ottoalueen alin sallittu louhintataso on ottoalueella A +110 (N2000) ja ottoalueella B +120 (N2000). Sallittu ottotaso ja ottoalueen rajat on merkittävä asianmukaisesti näkyviin ja sidottava valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään.
3. Kuormaamista ja kuljetuksia saa harjoittaa lauantaisin klo 7–18 välisenä aikana. Muutoin toimintaa voidaan harjoittaa hakemuksessa ilmoitettuna aikoina.

Alueella ei saa toimia viikonloppuisin (pois lukien kuormaaminen ja kuljetukset arkilauantaisin klo 7–18 välisenä aikana), arkipyhinä eikä yleisinä vapaapäivinä. Valvontaviranomainen voi perustellusta syytä antaa luvan poiketa kuormaamista ja kuljetuksia koskevista toiminta-ajoista.

4. Toiminnanharjoittajan on nimettävä vastaava hoitaja, joka vastaa toiminnasta ja tarkkailusta. Vastaavan hoitajan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava kirjallisesti valvontaviranomaiselle.

Melua ja ilmapäästöjä koskevat määräykset

5. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta meluhaittaa. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa lähimpien vakituksessa asuinkäytössä olevien kiinteistöjen piha-alueilla ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa 55 dB klo 7–22 eikä yöaikaista ohjearvoa 50 dB klo 22–7 taikka loma-asuntojen piha-alueilla melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa 45 dB klo 7–22 eikä yöaikaista ohjearvoa 40 dB klo 22–7.

Toiminnanharjoittajan on tarvittaessa mittaautettava toiminnasta aiheutuvat melutasot häiriintyvillä kohteilla ja estettävä melun kulkeutuminen kohteille.

Räjätystöissä on noudatettava sitä huolellisuutta ja varovaisuutta, mitä räjäytysaine-lainsäädännössä siitä erikseen säädetään.

6. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava alueen yleisestä siisteydestä ja pölynsidonnasta. Pölyvien materiaalien käsittely on järjestettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu ympäristölle haittaa. Ilmansuodattimien tulee olla aina toiminnassa ja niiden toimintakunnosta on huolehdittava. Pölyämistä on tarvittaessa torjuttava kastelemalla.

Toiminnasta aiheutuvat hiukkaspitoisuudet eivät saa ylittää valtioneuvoston ilmanlaatuasetuksessa 79/2017 annettuja raja-arvoja lähimpien häiriintyvien kiinteistöjen piha-alueilla. Toiminnanharjoittajan on tarvittaessa mittaautettava hiukkaspitoisuudet.

Kemikaalien varastointia koskevat määräykset

7. Työkoneita saa huoltaa ja säilyttää vain tiivispohjaisilla alueilla asianmukaisella tavalla siten, ettei maaperään tai ympäristöön pääse öljyisiä tai muita luontoon kuulumattomia vesiä. Polttonesteiden jakelupaikan läheisyydessä on oltava riittävä määrä imeytysaineita ja alkusammutusvälineitä. Työkoneet on huollettava siten, että niistä ei pääse öljyä maaperään.
8. Alueella saa säilyttää vain toiminnan kannalta välttämättömiä öljy- ja kemikaalituotteita.
9. Polttoaineen jakelulaitteiston täyttöpistoolin tulee olla lukittuna aina, kun alueella ei työskennellä. Jokaisen tankkauskerran ja polttoainesäiliön täytön jälkeen tankkaajan tai säiliön täyttäjän on tarkastettava tankkausalue vuotojen varalta ja vuodon sattua keuhkavauriokeittava talteen likaantunut maa-aines.

Jätteiden käsittelyä koskevat määräykset

10. Jätteen määrää on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä vähentämään. Hyödyntämiskelpoiset jätteet tulee lajitella ja toimittaa hyödynnettäväksi. Jätelain mukainen etusijajärjestys on huomioitava toiminnassa mahdollisuuksien mukaan. Jätteen saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain mukaan hyväksytylle toimijalle. Jätteiden lajittelussa, varastoinnissa ja edelleen toimittamisessa tulee noudattaa jätehuoltomääräyksiä.

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteiden laadusta ja määrästä. Jätteitä ja jätehuoltoa koskevat tiedot on säilytettävä vähintään kuusi vuotta.

11. Jätehuolto on järjestettävä siten, ettei maaperään tai ympäristöön joudu haitallisia aineita eikä toiminnasta aiheudu epäsiisteyttä. Alueella ei saa polttaa eikä sinne saa haulata jätteitä.
12. Vaaralliset jätteet on varastoitava erillään toisistaan katetussa ja lukitussa tilassa allasteissa astioissa tai nestetiiviillä ja reunoiltaan korotetulla alustalla. Vaaralliset jätteet on pakattava varastointia ja kuljetusta varten asianmukaisesti jätteen laatua ja vaarallisuutta osoittavin merkinnöin varustettuihin tiiviisiin astioihin tai säiliöihin. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai muihin jätteisiin. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa sellaiselle yritykselle tai laitokselle, joka saa ympäristöluvan perusteella ottaa vastaan ko. jätteitä. Jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee jäteasetuksen (179/2012) 24 §:n mukaiset tiedot. Siirtoasiakirjan jäljennös on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

Vesien johtamista koskevat määräykset

13. Toiminnasta ei saa aiheutua pohja- tai pintavesien pilaantumista. Pintavedet tulee johdattaa saostusaltaan kautta Ristisillanojaan siten, ettei niistä aiheudu haittaa ympäristölle.
14. Toiminnanharjoittajan tulee tarkkailla alueelta johdettavien pintavesien laatua ottamalla Ristisillanojaan johdettavasta vedestä näyte ylivirtaamakaudesta keväällä ja syksyllä. Näytteistä tutkitaan vähintään sameus, kiintoaine, pH, sähkönjohtavuus, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi ja nitraattityppi, kemiallinen hapenkulutus (COD_{MN}), kloridi, rauta, sulfaatti ja arseeni. Näytteenoton yhteydessä on mitattava virtaama ja lämpötila. Näytteenotto on teetettävä ulkopuolisella asiantuntijalla ja analysointi akkreditoidussa laboratorioissa. Tutkimustulokset on toimitettava heti niiden valmistuttua valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa tarkkailuohjelmaa.

Poikkeuksellisia tilanteita ja turvallisuutta koskevat määräykset

15. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle alueella on oltava käytössä riittävä öljyntorjunta- ja alkusammutuskalusto. Mahdollisen vahingon sattuessa on välittömästi ryhdyttävä tarpeellisiin torjuntatoimiin ja ilmoitettava vahingosta Pirkanmaan pelastuslaitokselle ja valvontaviranomaisille.
16. Rintauksen yläpuolella maanpinta on pidettävä 15 metrin matkalla puhtaana suurista kivistä, varastokasoista ja muista turvallisuutta heikentävistä tekijöistä. Jyrkät rintaukset tulee varustaa suoja-aidalla tai muulla hyväksyttävällä suojauksella.
17. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä.

Toiminnan lopettamista koskevat määräykset

18. Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle toiminnan olennaisesta muuttamisesta tai lopettamisesta, toiminnanharjoittajan tai toiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta sekä tavanomaisesta toiminnasta poikkeavista tapah- tumista ja onnettomuuksista, joilla voi olla vaikutusta luvan noudattamisen kannalta.
19. Toiminnan loputtua toiminta-alue siistitään ja lopettamisen jälkeen, kuitenkin viimeis- tään kuuden kuukauden kuluessa, toiminnanharjoittajan tulee selvittää maaperän mah- dollinen likaantuminen ja tarvittaessa puhdistaa voimassa olevien määräysten mukai- sesti. Toiminnan päättyessä luvan haltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta maa- ainesasetuksen 7 §:n mukaista lopputarkastusta.

Jos alueelle tulee haitallisiksi vieraslajeiksi määritellyjä kasveja, ne tulee hävittää.

20. Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa vähintään kuusi kuukautta ennen maa-ainesten ottamisen lopettamista valvontaviranomaiselle jälkihoitosuunnitelma hyväksyttäväksi. Ottamisalueen maisemointi ja jälkihoito on suoritettava ympäristöministeriön julkaisun 2020:24 mukaisesti.

Maa-ainesten oton päättymisen jälkeen tulee maisemointi ja jälkihoitotyöt suorittaa vii- vyttelemättä.

Toiminnan tarkkailua koskevat määräykset

21. Luvan haltijan on tehtävä vuosittain tammikuun loppuun mennessä maa-ainelain 23 a §:ssä mainittu ilmoitus edellisenä vuonna otettujen maa-ainesten määrästä.
22. Toiminnanharjoittajan on pidettävä toiminnasta työmaapäiväkirjaa, joka on esitettävä pyydettyä valvontaviranomaiselle. Toiminnasta on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava valvontaviranomaiselle edellistä vuotta koskeva vuosiyhteen- veto, josta ilmenee seuraavat tiedot:
 - louhitun maa-aineksen määrä
 - murskatun kiviaineksen määrä
 - louhinnan ja murskauksen toimintapäivät
 - polttoaineiden ja räjäytysaineiden käyttömäärät
 - syntyneiden jätteiden määrät, varastointitapa ja toimituspaikat
 - tiedot tehdyistä toimenpiteistä melun ja pölyn torjumiseksi
 - vesitarkkailujen tulokset
 - tiedot häiriötilanteista, niiden aikana syntyneistä päästöistä ja niiden vuoksi teh- dyistä toimenpiteistä.

Kirjanpito on säilytettävä kuusi vuotta.

Vakuus

Jälkihoidon ja luvan velvoitteiden vakuudeksi luvan saajan on annettava Oriveden kaupungin ympäristölautakunnalle 27 600 euron suuruisen vakuus ennen toiminnan jatkamista ja sen on

oltava voimassa siihen saakka, kunnes jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Lupaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa vakuussummaa.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Luvan saaja voi aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan maa-ainesten ottamissuunnitelmaa ja tämän lupapäätöksen mukaisia määräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta. Luvan saajan on ennen toiminnan aloittamista asetettava Oriveden kaupungin ympäristölautakunnalle 6 000 euron suuruinen vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus.

Päätöksen saatua lainvoiman luvan saaja voi hakea erillisellä hakemuksella Oriveden kaupungin ympäristölautakunnalta vakuutta palautettavaksi.

Muutoksenhakutuomioistuimien voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Luvan voimassaolo

Tämä päätös on voimassa kymmenen vuotta päätöksen tulosta lainvoimaiseksi.

Jos asetuksella annetaan myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Lupahakemus sisältää hakemuksen toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Ympäristölautakunta antaa tarvittaessa tästä ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen päätöksen valitusajan päätyttyä.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava ympäristönsuojelulain 70 §:n nojalla.

Lupamaksu Maa-ainelain mukaisista maksullisista suoritteista sekä maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisesta yhteiskäsittelystä määrätään ympäristölautakunnan 24.9.2019 hyväksymässä ja 1.1.2020 voimaantulleessa Oriveden kaupungin maa-ainestaksassa.

Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltävien ympäristönsuojelulain mukaisista maksullisista suoritteista määrätään ympäristölautakunnan 24.9.2019 hyväksymässä ja 1.1.2020 voimaantulleessa Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksassa.

Maa-ainelain ja ympäristönsuojelulain mukaisen hakemuksen yhteiskäsittelystä peritään maa-ainestaksan mukainen perusmaksu ja otettavan maa-aineksen kokonaistilavuuden mukainen maksu, ympäristöluvan käsittelyn osuutena 50 % ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesta toiminnan ympäristölupamaksusta, päätöksestä toiminnan aloittamisesta ennen luvan lainvoimaa käsittelymaksu sekä kuulemiskustannukset. Lisäksi maksuun lisätään lehti-ilmoituskulut.

$400 \text{ €} + 150\,000 \text{ m}^3 \times 0,02 \text{ €/m}^3 + 2\,650 \text{ €} + 100 \text{ €} + 17 \times 55 \text{ €} = 7\,085 \text{ €}$

RATKAISUN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 46 §:n mukaan, jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien eritoimintojen yhteisvaikutus on lupaharkinnan kannalta huomattava ja näiden toimintojen ympäristölupa-asiat ovat vireillä samassa lupaviranomaisessa, asiat on käsiteltävä ja ratkaistava saman-

aikaisesti, jollei sitä ole perustellusta syystä pidettävä tarpeettomana. Maa-ainestenotto- toiminta ja murskaustoiminta sijaitsevat samalla kiinteistöllä ja toiminnot tukevat toisiaan, jolloin lupa-asiat on katsottu käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi samanaikaisesti, samassa lupapäätöksessä.

Hakijalle on jo myönnetty maa-aineslain mukainen lupa kalliokiviaineksen ottamiseen ja ympäristölupa louhinnalle ja murskaamolle tiloille Pohjala (562-432-2-84), Liuskemäki (562-432-2-88), Liuskemäki (562-432-1-223), Liuskela (562-432-1-239) ja Liuskekaista (562-432-1-211). Hakemuksen mukainen toiminta ja sen vaikutus ympäristöön kokonaisuutena ei muutu edelliseen lupakauteen verrattuna. Toiminnalla ei ole aikaisempien lupakausien aikana ollut haitallisia ympäristövaikutuksia. Alueen ympäristön tila on kartoitettu ja alueella on ympäristönsuojelliset järjestelyt ja menetelmät maaperän ja pohjavesien suojelulle sekä hulevesien käsittelylle.

Oriveden kaupungin strateginen yleiskaava ja Pirkanmaan maakuntakaava 2040 eivät aseta esettä lupien myöntämiselle.

Toimittaessa hakemuksen ja tässä luvassa annettujen määräysten mukaisesti kalliokiviaineksen ottaminen, kallionlouhinta ja murskaamon toiminta suunnitellulla sijoituspaikalla täyttävät maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, jätelain ja luonnonsuojelulain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Luvan mukainen maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Ottamistoiminnasta ei aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista taikka huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Ottaminen ei vaaranna tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laatua tai antoisuutta.

Maa-aineslain 11 §:n mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Lupapäätöksessä tulee antaa myös tarvittavat määräykset ottamistoiminnan ja sen vaikutusten tarkkailusta sekä muista valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä, jos seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Harjoitettaessa toimintaa tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatettaessa lupamääräyksiä ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista taikka eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille.

Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski, alueen muu käyttö sekä lähimmät häiriintyvät kohteet. Toiminnanharjoittajalla on käytettävissä toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus.

Lupamääräyksiä annettaessa on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien määräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon varautumisen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Lupa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaisesti myönnetään. Hakemuksessa on esitetty perustelut aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Vastaus annettuihin muistutuksiin

Henkilö A.A.

Muistutuksessa esitetyt räjäytyksistä aiheutuvat värinävaikutukset sekä toiminnasta aiheutuvat melu- ja pölyhaitat on huomioitu poistamalla hakemuksesta ottoalue C. Lupamääräys 5 kieltää aiheuttamasta meluhaittaa ja lupamääräys 6 pölyhaittaa häiriintyvillä kohteilla sekä velvoittaa toiminnanharjoittajaa seuraamaan mahdollisia ohje- ja raja-arvojen ylityksiä.

Työkoneista aiheutuvia öljy- ym. vuotoja ja niistä seuraavan Ristisillanojan veden laadun huononemista koskevaan muistutukseen on vastattu lupamääräyksissä 7, 13 ja 14. Lupamääräyksessä 7 määrätään öljyn ym. päästöjen päästämisestä maaperään ja vesistöön. Vesien johtamista koskeva määräys 13 kieltää pohja- ja pintavesien pilaamisen. Kieltoa on tehostettu velvoittamalla lupamääräyksessä 14 toiminnanharjoittajaa tarkkailemaan Ristisillanojan johdettavan veden laatua ylivirtaamakausilla keväisin ja syksyisin.

Henkilöt B.B., C.C. ja D.D.

Muistutuksen kohta 1 on huomioitu lupapäätöksen voimassaoloajassa. Lupa on myönnetty maa-aineslain mukaisesti 10 vuodeksi päätöksen tultua lainvoimaiseksi. Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pidemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksi-toista vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi. Hakemuksessa ei ole esitetty sellaista erityistä syytä, miksi lupa tulisi myöntää kymmentä vuotta pidemmäksi ajaksi.

Muistutuksen kohdassa 2 edellytetty täydennys siitä, mihin tilaan louhosalue palautetaan toiminnan päättymisen jälkeen, on vaadittu lupamääräyksessä 20. Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena ja toiminnassa tulee noudattaa lupamääräyksiä. Hakemuksen mukaan toimintojen lopettamisen jälkeen kaivantojen annetaan täyttyä vedellä. Poistetut pintamaat käytetään alueen maisemointiin. Alueen annetaan metsittyä luontaisesti ja taimettumatta jääneet laikut istutetaan asianmukaisilla taimilla. Louhosten ulkopuolisen työmaa-alueen käyttöä jatketaan teollisuusalueena. Lupamääräyksen 20 mukaan toiminnanharjoittajan tulee toimittaa vähintään kuusi kuukautta ennen maa-ainesten ottamisen lopettamista valvontaviranomaiselle jälkihoitosuunnitelma hyväksyttäväksi.

Muistutuksen kohdassa 3 esitetty edellytys maanpinnan alapuolelle jäävien kaivannon reunojen muotoilemisesta koskee alueen jälkihoitoa ja maisemointia, josta toiminnanharjoittajan tulee toimittaa lupamääräyksen 20 mukainen jälkihoitosuunnitelma valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi.

Muistutuksen kohtaan 4 on vastattu vakuuden asettamista koskevalla määräyksellä. Vakuus tulee antaa Oriveden kaupungin ympäristölautakunnalle kokonaisuudessaan ennen toiminnan jatkamista ja vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes alueella on suoritettu hyväksytty lopputarkastus. Vakuuden muodosta on säädetty ympäristönsuojelulain 61 §:ssä. Valvontaviranomainen voi määrätä lisävakuuden, mikäli vakuus ei ole riittävä lupamääräyksissä tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi.

Maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelyssä luvan vakuuden hyväksyttävyyden arvioinnissa sovelletaan erikseen sekä maa-aineslain että ympäristönsuojelulain aineellisia säännöksiä. Maa-aineslain mukaan vakuus asetetaan niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Ympäristönsuojelulain mukaan vakuus tulee asettaa ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle.

Vakuussumman määrittämisessä on huomioitu ottamisalueen pinta-ala, jota ei toiminnan päättämisen jälkeen käytetä teollisuusalueena. Vakuuden määrässä on arvioitu muun muassa maise-

moinnin ja maa-ainelain 11 §:n edellyttämien toimenpiteiden kustannukset. Kustannuksiin vaikuttavat ottamisalueen laajuus, korkeuserot, maaston muoto, pohjavesiolosuhteet, metsitettävä ala ja humuskerroksen lisästarve. Vakuusmäärän arviointi perustuu ympäristöministeriön julkaisuun 2020:24.

Muistutuksen kohtaan 5 on vastattu melua koskevalla lupamääräyksellä 5 sekä vesien johtamista koskevalla lupamääräyksillä 13 ja 14. Lupamääräys 5 kieltää aiheuttamasta meluhaittaa häiriintyvillä kohteilla ja velvoittaa toiminnanharjoittajaa seuraamaan mahdollisia ohjearvojen ylityksiä. Hakija on teettänyt toiminnastaan ympäristömeluselvityksen. Lupamääräys 13 kieltää pohja- ja pintavesien pilaamisen. Lupamääräyksessä 14 on määrätty Ristisillanojan vedenlaadun tarkkailuvelvoitteesta.

Henkilö E.E.

Ristisillanojan veden laatuun koskevaan muistutukseen on vastattu lupamääräyksillä 13 ja 14. Lupamääräys 13 kieltää pohja- ja pintavesien pilaamisen. Lupamääräyksessä 14 on määrätty Ristisillanojan johdettavien vesien laadun tarkkailuvelvoitteesta.

Liito-oravan jätöshavainnot ja siihen liittyvää ympäristökartoitusta koskevaan muistutukseen on vastattu teettämällä suunnittelualueella koskeva luontoselvitys. Lupahakemuksessa on luovuttu laajentamasta toimintaa ottoalueelle C, jota muistutuksen liito-oravan jätöshavainnot koskevat.

Muistutuksessa esitetään toiminnan vaikutuksista muun muassa luonnonsuojeluarvoihin ja paikalliseen ekosysteemiin. Maa-ainelain 6 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen tai sen järjestely ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa otettaessa huomioon lupamääräysten vaikutus.

Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-alueita, valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita, luonnonsuojelualueita tai luonnonmuistomerkkejä. Suunnittelualueella ei ole havaittu metsälain tai luonnonsuojelulain tarkoittamia tärkeitä elinympäristöjä taikka uhanalaisia tai muuten huomionarvoisia ja suojeltavia lajeja ja luontoarvoja, joilla olisi merkitystä maankäytön suunnitteluun tai maa-aineksen ottamiseen. Oriveden strategisessa yleiskaavassa alue on osoitettu työpaikka-alueeksi, jolla edistetään teollisuuteen painottuvaa elinkeinotoimintaa.

Toiminnasta aiheutuvia meluhaittoja koskevaan muistutukseen on vastattu teettämällä toiminnasta ympäristömeluselvitys. Lupamääräys 5 kieltää aiheuttamasta meluhaittaa häiriintyvillä kohteilla ja velvoittaa toiminnanharjoittajaa seuraamaan mahdollisia ohjearvojen ylityksiä.

Henkilö F.F.

Muistutus koskee suunnittelualueen kiinteistöä Liuskemetsä (562-432-1-244). Lupahakemuksessa on luovuttu laajentamasta toimintaa kiinteistölle Liuskemetsä (ottoalue C).

Yliskylän osakaskunta

Muistutukset valumavesien käsittelystä on huomioitu vesien johtamista koskevassa lupamääräyksessä 13, jonka mukaan pintavedet tulee johtaa saostusaltaan kautta Ristisillanojan siten, ettei niistä aiheudu haittaa ympäristölle.

Valumavesien laatua koskevat muistutukset on huomioitu lupamääräyksessä 14. Määräyksessä on määrätty Ristisillanojan johdettavien vesien laadun tarkkailuvelvoitteesta.

Liuskekivilouhimo Oristone Oy

Muistutuksen ensimmäisen vaatimuksen mukaan kiinteistöjen Liuskela (562-432-1-239, ottoalue B) ja Liuskemetsä (562-432-1-244, ottoalue C) louhintaluvat tulisi hylätä kokonaan, koska

toiminnasta aiheutuu ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympäristön pilaantumista sekä naapurussuhdelain 17.1 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasisusta. Myös muistutuksen toisessa vaatimuksessa esitetään ympäristöön sekä muistutuksen jättäjän hallitsemaan kiinteistöön ja yrityksen toimintaan kohdistuvat pöly-, melu-, värinä- ja turvallisuushaitat.

Muistutuksen jättäjän hallitsemalla kiinteistöllä harjoitetaan vastaavaa liuskekiven louhintaa ja työstöä kuin muistutuksen kohteena olevilla kiinteistöillä. Muistutuksen jättäjän hallitsema kiinteistö on Oriveden kaupungin strategisessa yleiskaavassa osoitettu työpaikka-alueeksi, jolla edistetään teollisuuteen painottuvaa elinkeinotoimintaa. Kiinteistöä tai sen osaa ei ole osoitettu virkistysalueeksi. Kiinteistöllä ei ole vireillä Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisessa lupa- tai ilmoitusasioita. Valtioneuvoston asetusta 800/2010 tai valtioneuvoston päätöstä 993/1992 ei sovelleta teollisuusalueisiin, teollisuusrakennuksiin tai työmaan toimisto- tms. tiloihin.

Kiinteistöä Liuskemetsä (562-432-1-244, ottoalue C) koskeva muistutus on huomioitu luopumalla kokonaan toiminnan laajentamisesta kiinteistölle Liuskemetsä (ottoalue C).

Kiinteistöä Liuskela (562-432-1-239, ottoalue B) koskeva muistutus on huomioitu muuttamalla suunniteltua kiviaineksen ottosuuntaa. Kiviaineksen ottosuunta suuntautuu kohti kiinteistön Liuskela ja muistutuksen jättäjän hallitseman kiinteistön rajaa. Ottosuunnan muuttaminen estää muun muassa räjäytystyössä mahdollisten heitteiden suuntautumisen muistutuksen jättäjän hallitsemalle kiinteistölle ja aiheuttamasta vahinkoa tai haittaa muistutuksen jättäjän omaisuudelle ja sen käytölle, terveyshaitan vaaraa ja kohtuutonta rasisusta. Ottosuunnan muuttaminen vähentää toiminnasta aiheutuvan melun ja pölyn leviämistä muistutuksen jättäjän hallitsemalle kiinteistölle päin ottamistoiminnan sekä lastaus- ja kuljetustoiminnan sijoittuessa muodostuvan kalliorintauksen taakse ja etäämmälle rajasta ottoalueelle B.

Muistutus ympäristön viihtyisyyden vähentymisestä on huomioitu lupaharkinnassa ottamalla huomioon maa-aineslain 6 §:n säännös, jonka mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen tai sen järjestely ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Maa-aineslain 3.2 §:n mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Ottoalue B on Oriveden kaupungin strategisessa yleiskaavassa osoitettu työpaikka-alueeksi, jolla edistetään teollisuuteen painottuvaa elinkeinotoimintaa.

Muistutuksessa esitetään, että hakemuksessa esitetty viiden metrin suoja-alue kiinteistöjen rajalla ei ole riittävä etäisyys muistutuksen jättäjän alueelle, ja vaaditaan, että hakijan ja muistutuksen jättäjän kiinteistöjen rajalle on jätettävä kiinteistön Liuskela puolelle vähintään 150–200 metrin suoja-alue.

Hallintolaisissa säädetään hyvän hallinnon perusteista. Niihin kuuluvat muun muassa hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä. Hallinnon oikeusperiaatteena yhdenvertaisuusperiaate velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen. Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti hakijalle myönnetään lupa hakemuksen mukaisesti viiden metrin suoja-alueelle. Päätöstä puoltaa kiviaineksen ottosuunnan muuttaminen siten, että ottamisen eteneminen suuntautuu kohti kiinteistön Liuskela ja muistutuksen jättäjän kiinteistön rajaa.

Liuskekivisuoni on leveydeltään noin 20 metriä ja kulkee hakijan ja muistutuksen jättäjän lousosten suuntaisesti lähellä kyseistä ottoalueen rajaa. Ottoalueen siirtäminen 150–200 metrin etäisyydelle rajasta estäisi ottoalueella B liuskekiven ottamisen.

Muistutus hakijan toiminta-alueelta virtaavien valumavesien aiheuttamasta pilaantumisesta ja haitasta on huomioitu lupamääräyksissä 13 ja 14. Lupamääräys 13 kieltää pohja- ja pintavesien pilaamisen. Lupamääräyksessä 14 on määrätty Ristisillanojaan johdettavien vesien laadun tarkkailuveloitteesta.

Muistutuksessa esitetään katselmuksen suorittamista alueella ja asianmukaisten selvitysten tekemistä ennen luvan myöntämistä. Alueella on pidetty tarkastus 14.9.2021, johon muun muassa

muistutuksen jättäjän edustajat kutsuttiin. Hakija on teettänyt alueelta luontoselvityksen ja ympäristömeluselvityksen.

Muistutuksen kolmannessa kohdassa esitetään, että hakijalle ei tule myöntää lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta. Maa-aineslain 21 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että aineiden ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Kysymyksessä on olemassa olevan toiminnan jatkaminen ja laajentaminen. Hakija on hakemuksessaan perustellut toiminnan aloittamisen ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ja osoittanut, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Hakijalle on lupapäätöksessä määrätty vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle.

Alpo Tuomisen kuolinpesä

Muistutuksen jättäjän omistamalla kiinteistöllä harjoitetaan vastaavaa liuskekiven louhintaa ja työstöä kuin muistutuksen kohteena olevilla kiinteistöillä. Muistutuksen jättäjän omistama kiinteistö on Oriveden kaupungin strategisessa yleiskaavassa osoitettu työpaikka-alueeksi, jolla edistetään teollisuuden painottuvaa elinkeinotoimintaa. Kiinteistöä tai sen osaa ei ole osoitettu virkistysalueeksi. Kiinteistöllä ei ole vireillä Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisessa lupa- tai ilmoitusasioita. Valtioneuvoston asetusta 800/2010 tai valtioneuvoston päätöstä 993/1992 ei sovelleta teollisuusalueisiin, teollisuusrakennuksiin tai työmaan toimisto- tms. tiloihin.

Muistutuksessa vaaditaan, että lupahakemus hylätään kokonaan ottoalueiden B ja C osalta. Muistutus on huomioitu luopumalla kokonaan toiminnan laajentamisesta ottoalueelle C. Ottoalueen B osalta muistutus on huomioitu muuttamalla kiviaineksen ottoosuutta etenemään kohti ottoalueen B ja muistutuksen jättäjän omistaman kiinteistön rajaa. Hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti toimittaessa tämä vähentää toiminnasta aiheutuvien haittojen kohdistumista muistutuksen jättäjän omistamalle kiinteistölle.

Vastaus annettuihin lausuntoihin

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue, ympäristönsuojeluyksikkö

Lausunnossa esitetään, että maakuntakaavan maaseutualueen suunnittelumääräys tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa sekä toteutuksessa. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Oriveden kaupungin strategisessa yleiskaavassa alue on osoitettu työpaikka-alueeksi. Alueella edistetään teollisuuden painottuvaa elinkeinotoimintaa.

Laajennusalueen luontoarvoja koskevaan lausuntoon hakija on vastannut täydentämällä hakemustaan luontoselvityksellä ja ympäristömeluselvityksellä. Laajennusalueen pintavesien käsitteilyä koskevaan lausuntoon on vastattu lupamääräyksellä 13, jossa kielletään pintavesien pilaaminen ja määrätään johtamaan valumavedet saostusaltaiden kautta Ristisillanojaan. Lupamääräyksessä 14 on määrätty Ristisillanojaan johdettavien vesien laadun tarkkailuveloitteesta.

Ottoalueeseen C kohdistuvaan lausuntoon koskien valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimusten huomioimista on vastattu luopumalla toiminnan laajentamisesta ottoalueelle C.

Lausunnossa vaaditaan hakemuksen täydentämistä toiminnan meluselvityksellä ja mallinnuksella. Hakija on vastannut lausuntoon täydentämällä hakemustaan ympäristömeluselvityksellä.

Melua koskeva lupamääräys 5 kieltää aiheuttamasta meluhaittaa häiriintyvillä kohteilla ja velvoittaa toiminnanharjoittajaa seuraamaan mahdollisia ohjearvojen ylityksiä. Toimittaessa hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti toiminnasta aiheutuvan melun ei normaalissa toiminnassa katsota ylittävän melutasojen ohjearvoja häiriintyvillä kohteilla.

Lausunnossa esitetään naapuritilojen välille jätettäväksi vähintään 30 metrin levyinen suojavyöhyke. Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti hakijalle myönnetään lupa hakemuksen mukaisesti viiden metrin suoja-alueelle. Hakemuksen kohteena oleva liuskekivisuoni on leveydeltään noin 20 metriä ja kulkee hakijan ja vastaavaa louhostoimintaa harjoittavan naapurikiinteistön louhosten suuntaisesti lähellä ottoalueen rajaa. Ottoalueen siirtäminen 30 metrin etäisyydelle rajasta estäisi ottoalueella B liuskekiven ottamisen.

Turvallisuuskohdat on huomioitu luopumalla toiminnan laajentamisesta ottoalueelle C ja muuttamalla ottoalueella B kiviaineksen ottamissuunta siten, että ottamisen eteneminen suuntautuu kohti ottoalueen B ja naapurilouhimon rajaa. Tällöin ottoalueen toiminnot sijoittuvat muodostuvan kalliorintauksen taakse etäämmälle louhimojen rajasta ja esimerkiksi räjäytystoiminnan mahdolliset heitteet suuntautuvat ottoalueelle B. Turvallisuuskohdat on huomioitu lupamääräyksissä 2, 7, 8, 9, 15, 16 ja 17. Lupamääräyksessä 2 määrätään merkitsemään ottoalueen rajat maastoon. Lupamääräykset 7–9 koskevat kemikaalien varastointia ja käyttöä alueella. Määräyksillä estetään ympäristölle haitallisten kemikaalien päätyminen maaperään ja vesistöihin sekä niistä ympäristölle aiheutuvaa haittaa ja vaaraa. Lupamääräykset 15–17 koskevat poikkeuksellisia tilanteita ja turvallisuutta ja sisältävät määräykset onnettomuustilanteiden ennaltaestämiseksi.

Lausuntoon luvan voimassaolosta on vastattu myöntämällä lupa maa-ainelain mukaisesti kymmeneksi vuodeksi.

Hakijan arvion mukaan ottamistoiminta tulee jatkumaan alueella edelleen nyt haetun lupakauden jälkeen. Jälkihoitoa ja maisemointia koskeva lausunto on huomioitu toiminnan lopettamista koskevissa määräyksissä. Lupamääräys 20 velvoittaa toiminnanharjoittajaa toimittamaan vähintään kuusi kuukautta ennen maa-ainesten ottamisen lopettamista valvontaviranomaiselle jälkihoitosuunnitelma hyväksyttäväksi.

Vesien johtamista ja tarkkailua koskevaan lausuntoon on vastattu lupamääräyksillä 13 ja 14. Lupamääräys 13 määrää johtamaan valumavedet saostusaltaiden kautta Ristisillanojaan. Lupamääräyksessä 14 on määrätty Ristisillanojaan johdettavien vesien laadun tarkkailuvelvoitteesta. Tarkkailuohjelmaa on muutettu näytteenoton tiheyden osalta. Näytteenotto tulee suorittaa kolmen vuoden välein toteutetun tarkkailun sijaan kahdesti vuodessa keväisin ja syksyisin ylivirtaamakausina. Lupamääräys oikeuttaa valvontaviranomaisen tarvittaessa muuttamaan tarkkailuohjelmaa.

Terveysturvaviranomainen, Kaupunkiympäristön palvelualue, Ympäristöterveys

Melu- ja pölyhaittoja koskeva lausunto on huomioitu melua ja ilmapäästöjä koskevissa lupamääräyksissä 5 ja 6. Lupamääräyksessä 5 kielletään aiheuttamasta kohtuutonta meluhaittaa sekä velvoitetaan seuraamaan melun ohjearvojen mahdollisia ylityksiä. Määräys velvoittaa lisäksi toiminnanharjoittajaa estämään melun kulkeutuminen kohteelle, mikäli toiminnasta aiheutuva melu ylittää melutasojen ohjearvot. Lupamääräys 6 koskee pölynsidontaa ja pölyvien materiaalien käsittelyä. Määräys velvoittaa toiminnanharjoittajaa seuraamaan toiminnasta aiheutuvaa pölyhaittaa mahdollisesti häiriintyvillä kohteilla.

Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö

Lausunto on huomioitu kokonaisuudessaan lupapäätöksessä velvoittamalla toiminnanharjoittajaa noudattamaan toiminnassaan lausunnossa esitettyjä ohjeita.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1. Otettavan maa-aineksen kokonaismäärä on rajattu kymmenen vuoden otto-määrää vastaavaksi. Lupa on myönnetty kymmenen vuoden määräajaksi. Vuosittain otettavan maa-aineksen määrä on hakemuksen mukainen.

Lupamääräys 2. Alueen rajojen ja ottosyvyyden merkintä on tarpeen valvontaa varten. Toiminnanharjoittaja on velvollinen olemaan tietoinen kallioainesten ottamisen tasosta ja lupamääräyksissä annetusta alimmasta ottotasosta. Ottotaso tulee olla luettavissa maastossa luotettavan menetelmän avulla.

Lupamääräys 3. Valtioneuvoston asetus 800/2010 säätelee toiminnan vähimmäisvaatimukset silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa. Asetuksen mukaan ympäristöluvassa voidaan erityisistä syistä sallia kuormaus ja kuljetus lauantaisin klo 7 – 18 välisenä aikana.

Lupamääräys 4. Ilmoitusvelvollisuus vastaavasta hoitajasta on annettu valvonnallisista ja turvallisuusyistä sekä onnettomuus- ja häiriötilanteiden ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 5. Määräyksellä vähennetään häiriintyvälle kohteille toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa. Luvan määräämät melutason arvot ovat melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) asetettuja ohjearvoja. Toiminnanaikaisilla melumittauksilla varmistetaan, että melutason ohjearvot eivät ylitä.

Lupamääräys 6. Määräyksellä pyritään ehkäisemään ympäristölle ja terveydelle haitallisia pölypäästöjä ja hajuhaittoja sekä rajoittamaan aiheutuvaa haittaa mahdollisimman vähäiseksi.

Lupamääräykset 7–9. Määräyksillä varmistetaan, ettei maaperää, vesistöä tai pohjavettä pilata sekä ehkäistään ennakolta polttoaineiden, kemikaalien ja jätteiden käsittelyssä ja varastoinnissa tapahtuvia mahdollisia ympäristövahinkoja. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia rakenteellisin ja käyttökäytännön toimenpitein, ettei polttoaineita, kemikaaleja tai jätteitä joudu maaperään.

Lupamääräykset 10–11. Toiminnanharjoittajan on kaikessa toiminnassa huolehdittava siitä, ettei jätteestä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Määräys on annettu ohjaamaan jätteitä asialliseen käsittelyyn ja jätelain tavoitteiden toteuttamiseksi. Jätelain periaatteiden mukaisesti on pyrittävä siihen, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja syntyvistä jätteistä hyödynnetään ensisijaisesti niiden sisältämä aine ja toissijaisesti energia. Jätelain mukaisesti jätteen haltija on vastuussa siitä, että jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Lupamääräys 12. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään. Ne on toimitettava käsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan laitokseen. Valvonta edellyttää kirjanpitoa kiinteistöllä syntyvistä vaarallisista jätteistä. Siirtoasiakirjan avulla seurataan vaarallisten jätteiden kulkua haltijalta asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsittelypaikkaan.

Lupamääräykset 13–14. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toiminnan vaikutuksista vesien laatuun. Määräyksillä estetään toiminnasta aiheutuvien kiintoainesten kulkeutumista sade-, sulamis- ja kasteluvesien mukana ympäristön ojiin ja pintavesiin.

Lupamääräykset 15–17. Määräykset on annettu turvallisuusyistä sekä onnettomuus- ja häiriötilanteiden ehkäisemiseksi.

Onnettomuuksiin ja häiriötilanteisiin varautuminen sekä ilmoitus- ja toimintavelvoite on annettu siksi, että torjuntatoimenpiteet tehdään välittömästi ja tieto pelastus- ja valvontaviranomaisille tulee viivytyksettä torjunnan sekä jälkihoidon ja valvonnan toteutumiseksi. Välittömällä toimilla vahingon sattuessa minimoidaan aiheutuvia haittoja. Toiminnanharjoittajan on oltava tietoinen toimintansa ympäristöriskeistä ja keinoista hallita niitä.

Lupamääräys 18. Määräys on annettu ympäristöluvassa valvonnan ja luvan mahdollisen muutostarpeen varalta. Mikäli toiminta muuttuu olennaisesti tai päättyy, toiminnanharjoittajaa koskevat toiminnan lopettamisen jälkeiset velvoitteet.

Lupamääräys 19. Määräyksellä varmistetaan, että toiminnan loputtua alueelle ei jää jätteitä, vierasaineita tai muuta tarpeetonta materiaalia. Ottamisen päättyessä valvontaviranomainen

tekee alueelle lopputarkastuksen, jossa arvioidaan, onko alueen jälkihoito tehty hyväksyttävällä tavalla.

Kiinteistön omistajalla/haltijalla on huolehtimisvelvollisuus haitallisten vieraslajien hävittämisestä.

Lupamääräys 20. Määräyksen tarkoituksena on ohjata toiminnanharjoittaja suunnittelemaan alueen jälkihoito ja maisemointi ennen toiminnan päättymistä. Valvontaviranomainen voi antaa jälkihoitosuunnitelman johdosta erillisiä määräyksiä luonnon ja maiseman suojelemiseksi.

Lupamääräykset 21–22. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa vaikutuksista ympäristöön, mikä edellyttää suunnitelmallista tarkkailua ja raportointia. Määräyksissä on maa-aineslain mukainen maa-ainesten määriä koskeva ilmoitusvelvollisuus ja muut alueen kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset, jotka ovat tarpeen toiminnan ja toiminnan vaikutusten tarkkailua sekä valvontaa varten. Myös toiminnanharjoittajan oma suunnitelmallinen tarkkailu edellyttää kirjanpitoa toiminnasta ja jätteistä.

Vakuuden asettaminen perustuu maa-aineslain 12 §:än, jonka mukaan lupaviranomainen voi määrätä, että ennen ainesten ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus.

Sovelletut säännökset

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4, 4 a, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 20 a, 21, 23, 23 a, 23 b §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 4, 6, 7, 8, 9 §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 8, 11, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 27, 29, 34, 39, 39 a, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 a, 48, 49, 52, 53, 58, 62, 66, 83, 85, 85 a, 86, 87, 94, 112, 113, 133, 140, 141, 142, 170, 172, 190, 191, 199, 201, 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15 §

Jätelaki (646/2011) 2, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 15, 16, 17, 28, 29, 31, 72, 73, 74, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 141 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 4, 7, 8, 9, 10, 11, 20, 24 §, liite 4

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17, 18 §

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017) 4 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §

Hallintolaki (434/2003) 6 §

Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan 24.9.2019 (88 §) hyväksymät maa-ainesten ottamissuunnitelman ja alueen ympäristölupahakemuksen tarkastamisesta ja toiminnan valvonnasta suoritettavat maksut

Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan 24.9.2019 (87 §) hyväksymä Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Oriveden kaupungin hallintosääntö (hyväksytty 21.6.2021) 30 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusaika päättyy 19.1.2022. Valitusosoitus on lupapäätöksen liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä kuulutetaan Oriveden kaupungin internet-sivuilla ja ilmoitetaan Oriveden Sanomissa.

Päätös lähetetään seuraaville:

- Luvan hakija
- Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
- Pirkanmaan pelastuslaitos (sähköisesti)

- Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomainen (sähköisesti)
- Fingrid Oyj
- Muistutuksen jättäneet

Ilmoitus päätöksestä lähetetään tiedoksi niille, joille lupahakemuksesta on erikseen annettu tieto.

Päätös merkitään ympäristönsuojelun tietojärjestelmään ja maa-aineslupatiedostoon.

Tämän luvan on Oriveden kaupungin ympäristölautakunta hyväksynyt kokouksessaan 7.12.2021 §:ssä 137.

Pöytäkirjanpitäjä

Soile Kontu

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Valitusoikeus on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, kunnan jäsenellä sekä rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, alueellisella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja vaikutusalueen muun kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella sekä muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusaika ja valituksen perille toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemän päivän kuluttua päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen tiedoksiantopäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa vastauksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, 65100 Vaasa
Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin: Kirjaamo 029 56 42780
Faksi: 029 56 42760
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puhelinvaihte: 029 56 42611
Aukioloaika: arkisin kello 8.00 - 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.